"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Publication in Ohio
Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription rate:
In the United States $2.50
Canada and Mexico $3.00
Lithuania and other countries $3.50
Advertising rates on application.
"DIRVA"
7907 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitė Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.50
Kanadoje ir Meksikoje $3.00
Lietuvoje ir kitur $3.50
Prenumerata apmokama iškalno ir skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskit laišku.
"DIRVA"
7907 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

Published and distributed under permit No. 773, authorized by the Act of October 6th, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, Ohio, by order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

No 19 | KAINA 5c. | CLEVELAND, OHIO | PENKTADIENIS, GEGUŽIO-MAY 13, 1921 | METAI VI (VOL. VI)

Anglija-Italija Gali Susipešti Su Francuzija už Lenkus

LENKAI PRADĖJO SIAUSTI SILEZIJOJE, IR UŽSIGEIDĖ TĄ KRAŠTĄ PRIJUNGTI VARŠAVAI, PLEBISCITO NELAIMĖJĘ.

Francuzija Gabena Kariumenę į Vokietiją Užėmimui Jos Plotų. Vokietija Sutinkanti ant Paskiausiųjų Išlygų.

FRANCUZAI GELBSTI LENKAMS SILEZIJOJE KAIP DARĖ LIETUVOJE.

Italų Kariumenė Griežtai Stojo prieš Lenkus.

IŠ DARBININKŲ JUDĖJIMO

Ohio industrijose pereitą savaitę dalykai pasirodė sekančiai:

Iš Youngstowno geležies ir plieno dirbimo distrikto pranešama apie tai kad geležies ir plieno pirkimas kiek padidėjo, dirbtuvės veikia vos tik su 40 nuošimčiu normalio skaičiaus rankų.

Kiek geriau sujudo angliakasyklos kada liko numažinta pergabenimo kaina iš kasyklų iki laivų.

Po šešių mėnesių neveikimo Sherrodsville kasykla atsidarė. Neužilgo pradės veikti ir kitos kasyklos kurios buvo visai sustojusios.

Puodininkystės išdirbiniai sumažėjo iš priežasties sustreikavimo tulų to darbo srities žmonių.

Akrono gumo darbuose pasižymėta algų mažinimu. Darbai vis eina geryn.

Anglijos pavandenų darbininkai išleido pranešimą neįleisią įvežti į Angliją iš kitur atgabenamos anglies, tai yra jie nekraus iš laivų ir nedės į vagonus. Tokiu budu jie parodo savo užjautimą streikuojantiems Did. Britanijos angliakasiams.

Anglijos streikuojanteji kasyklų darbininkai pareiškė valdžiai savo norą užvesti tarybas užbaigimui nesusipratimo del algų.

Gelžkelių savininkai Amerikoje deda paskutines pastangas nukirsti algas visiems kelių darbininkams.

Chicagos spaustuvių darbininkai gavo 44 valandas savaitėje ir sutiko ant numažinimo algų ant $4.35 savaitėje.

Valdžios laivų darbininkai išėję streikan turi susirėmimų ir riaušių. Baltimorės uostan pasiųsta apginkluoti laivai betvarkių malšinimui.

Scranton, Pa., Diamond aliejaus ir dažų išdirbystėj nuo eksplozijos žuvo 4 darbininkai.

Rosita mieste, Meksikoje, kasykloje sužeista 15 darbininkų.

Rochester, N. Y., streikerių ir policijos susirėmime sužeista keliolika žmonių ir policijos. Atsibuvo ir šaudymų. Šis streikas yra budavotojų, tęsiasi jau nuo balandžio 1 d.

S. Gompers skelbia jog organizuoti darbininkai galiaus laimės kovą prieš darbdavių užsispyrimą įvesti "atviras dirbtuves".

Bedarbių skaičius, abelnai visą šalį imant, padidėjo. Didelės bedarbės apsireiškia Naujoje Anglijoje visose šakose, išskyrus audimo industriją. Be to New Yorko, New Jersey, Pa. valstijose blogai; kiek geryn dalykai eina Ohio, Illinois, Indiana, Mich. ir Wis. valstijose.

LENKAI GINKLAIS NORI SILEZIJĄ PASISAVINT

Apie vidurį pereitos savaitės Lenkai palengva pradėjo rengtis ant Silezijos — užimti ją kad ir gyventojai nusibalsavo likti po Vokietija, kaip seniau. Pirmą dieną susirėmime su Lenkų kareiviais žuvo 18 Vokiečių. Santarvė tuojau nusprendė padėti Sileziją po karės stovi, bet tas nieko nereiškė. Katowitz srityje žuvo 8 Lenkų, keliolika jų sužeista.

Italų kareiviai, tenai esą prižiurėti tvarką, išstojo prieš tą Lenkų siaubimą, vienok negalėjo atlaikyti. Šalip organizuotos kariumenės atsibuvo ir pačių gyventojų susirėmimai. Visur Lenkai naudoja artileriją.

Lenkijos narys prie plebiscito Korfanty paėmė visą vadovystę. Lenkai iš Varšavos tuoj paskelbė jog tai yra tik "sukilėliai" ir nieko bendro neturį su valdžia, Vokiečiai yra ištyrę jog tie "sukilėliai" yra apginkluoti iš Lenkijos ir vadovaujami Lenkijos oficierių.

Vėliau buvo pranešta jog vadas Korfanty tapęs sąjungiečių kariumenės suimtas. Kiti pranešimai skelbia jog jis turįs įsteigęs slaptą stovyklą ir iš tenai išleidžia veikimo planus, sykiu rengiasi uždėti Silezijoj laikiną Lenkų valdžią.

Balandžio 6 d. jau buvo žuvę 75 santarvės kareiviai ir 150 sužeista nuo Lenkų. Lenkai paėmė Italų artileriją.

Gross Sterlitz mieste Lenkai į savo eiles verčia stoti visus, neaplenkdami ir Vokiečių.

Lenkų pulkai esą jau sudaryti iš suvirš 100,000 vyrų.

Gegužio 9 d. dar žuvo 12 Italijos kareivių susikirtime su Lenkais netoli Czerwienka, dar prie to keletas Italų pateko nelaisvėn. Lenkai tolyn eidami apdrutinta tiltus. Santarvė pasiuntė Lenkijai prašymą daryti viską galimo nuraminti Silezijos sukilimą.

* * *

Berlino valdžia, po ilgų diskusavimų dalyko, skelbia jog jai reiks įsikišti į Sileziją jeigu santarvė tam pritars, ko iki šiolei nepadarė; antra, jei santarvė nuspręs kuri dalis Silezijos turi buti Lenkijai ir kuri lieka Vokietijai; trečia, jeigu Lenkai savo laimėjimais užsidegę bandys veržtis į Vokietijos žemes, pav. Rytinę Prusiją.

Vokietija tam turi surengus 20,000 gerai apginkluotos kariumenės, kuri butų padidinta, jei reikės, dar 40,000 ar 50,000 vyrų iš Rytinės Prusijos.

Vokietija šiuomi tarpu neturi kabineto, rezignavus pirmesniam pereitą savaitę.

Iš Rygos pranešama buk jau esanti padaryti sutartis tarp sovietų Rusijos ir Vokietijos vedimui prekybos tarp tų dviejų šalių. Sutartis buk pasirašyta Berline, kur buvo nuvykę Rusų atstovai.

SVARBIOS ŽINIOS IŠ KAUNO.

(Lietuvos Informacijų Biuras)
("Eltos" Žinios)

Washington.—Šiomis dienomis gauta yra keli "Eltos" telegramai. Svarbiausis — tai trumpa ir pavėluota žinia iš Brusselio:

Lietuvos delegacija yra išdirbusi projektą sutarties su Lenkija delei Vilniaus. Ministeris Galvanauskas perstatysiąs šį projektą Paryžiuje, o T. Norus — Londone. Gegužio 1 d. jie grįžta į Brusselį. Derybos prasidės išnaujo šiomis dienomis.

Šis telegramas buvo pasiųsta "progai pasitaikius" (kaipo end C. N.) ir buvo gautą gegužio 3 d.

* * *

Kuomet planuojami sutarties projektai, iš Lenkų užimtos Lietuvos dalies priduodamos yra šitokios žinios:

Gudų sp. biuras praneša: Nors Lenkų agitatoriai, o tarp kitų ir Seimo narys Kun. Maciejewicz, šaukia "remkite Lenkiją, kitaip badu mirsite", tečiau badaujantiems ukininkams dalino Amerikos maistą.

Koko 22 d. buvo sušaudytas Žibalų klebonas Kunigas Lajauskas, važiavęs Vilniun. Jo lavonas rastas užkastas miške. Bus palaidotas Širvintuose.

* * *

Be to suteikiamos šios žinios:

"Šventasis Tėvas pakėlė Kauno katedrą Bazilica Minor. Balandžio 30 d. D-ras Purickis išvažiavo Rygon ir Revalin. Iki sugrįžimo Ministerijos valdytoju yra paskirtas Balutis, kaipo Ministerio pareigas einantis."

Anglija ir Italija Gal Susipykt su Francuzija Del Lenkijos

Berlinas. — Geg. 10 d. Italai ir Vokiečiai išvien veikė prieš Lenkus Silezijoje. Tarp santarvės kilo skirtumai: Italai ir Anglai eina prieš Francuzus, ir nekurie Anglų ir Italų atstovai grąsina rezignavimu jei nebus priduota daugiau pagalbos prieš Lenkus. Augštutinėj Silezijoje revoliucijonieriai stengiasi pradėti veikti prieš visus ir pasinaudoti proga iš tos suirutės. Renkama vietomis sovietai.

Numatoma jau skilimas tarp Lenkijos ir Francuzijos valdžių. Tikima Lenkijos valdžia tuojau numes savo kaukę ir veiks atvirai remdama Korfantą.

Lenkijos valdžia išreiškė "apgailą" delei žuvusių 100 Italų.

Riaušės Francuzijoje

Paryžiuje atsibuvo sukilimai ir mušiai gatvėse delei valdžios pradėtos mobilizacijos. Daugelis kareivių ir policijos tapo sužeista nuo revolverių, akmenų ir bonkų mušio laiku. Daugelis tapo areštuota. Pasipriešinimą mobilizacijai pradėjo komunistai. Nors tokis sujudimas atsibuvo, Francuzų laikraščiai užtylėjo.

Naujai mobilizuojami kareiviai reikalingi Francuzijai jos militariškuose žygiuose ir Vokiečių gąsdinimui.

1920 metais S. Valstijų pačtuose plėšikai turėjo perviršį šimtą milijonų naudos,

REIKALAUJAMA NUGINKLUOT LENKIJĄ

Vokietija, kuri už savo militariškus žygius likosi visiškai beveik nuginkluota, su teise palaikyti tik 100,000 kariumenės, padavė prašymą kad santarvė nuginkluotų Lenkiją taipgi.

Anglijos premjeras gegužio 7 d. išsireiškė jog jeigu Vokietija nusiginklavo sulyg Versalio išlygų, ji turi teisės reikalauti kad ir Lenkija butų panašiai nuginkluota, nes neduos ramybės kaimynėms valstijoms. Tą Lloyd George pasakė prieš didelę 5,000 minią Anglijoje. Jo tikrinimu, Anglija tiki į teisingą dalykų tvarkymą.

Francuzai Veržiasi Vokietijon

Berlinas, geg. 10. — Paskutinėse dienose reichstagas nubalsavo priimti santarvės ultimatumą. Iš Vokietijos reikalaujama apie $27,000,000,000; turi buti išpildyta nusiginklavimo įsakymas ir paimta baudimui karės prasikaltėliai. Iš tos priežasties tapo sulaikytas užėmimas Ruhr srities.

* * *

Artinantis tolimesniam Vokietijos plotų užėmimui, gyventojai pradėjo nerimauti. Dusseldorffo gyventojams pranešta užsilaikyti visai ramiai, nes busią panaudojama ugnis prieš bile kokį Vokiečių pasijudinimą. Francuzijos vadai vyksta apžiurėti dabar esančias savo spėkas prie Reino ir sutvarkyti viską tolimesniam ėjimui į Ruhr sritį.

Duisburgo, Rhurhorto, Wesel ir Esseno gyventojai pasiuntė bendrą rezoliuciją Berlino valdžiai prašydami atsisakyti pasirašyti ant kokio nors dokumento "pavergiančio Ruhro angliakasių santarvei".

Berlino socialistų ir klerikalų partijos nubalsavo kad valdžia priimtų santarvės ultimatumą. Vokietijos žmonių partija nutarė tai atmesti. Kitos partijos gegužio 9 d. dar buvo nieko nenutarusios, gi ultimatumo laikas baigiasi gegužio 12 d. Tą dieną telieka jai pasakyti tik "taip" ar "ne" ir Francuzai eina gilyn Vokietijon.

Kiek yra iš Vokiečių reikalaujama atlyginimo atsieina po 500 dolarių ant kiekvienos galvos Vokietijos gyventojų, ką reikia išmokėti į trisdešimts metų.

Iš Airijos

Iš Dublino oficialiai Airių paskelbiama jog prezidentas De Valera nevyks Londonan varyti taikos tarybas su Anglija, o viską atlikinės iš Airijos sostinės.

Atsibuvo pasitarimas del Airijos tarpe De Valeros ir valdžios paskirto premjero Ulsterio provincijai, Sir James Creig.

Sulyg naujai priimto Londone biliaus šaukiama parliamentai pietinės ir šiaurinės Airijos ant birželio 28 d.

Pereitą savaitę Airių respublikos kariumenės veikimu padaryta 43 atakai prieš valdžios kariumenę ir policiją įvairiose šalies dalyse. Nuostolių buvo abiejose pusėse. Valdžios kariumenė per tą laiką sunaikino septyniolika namų ir keturis dalimai sugadino kuriuose gyveno Airiai, suimta gi 173 žm.

Airijoje nuo pradžios šių metų Airių karėje su Anglijos kariumene ir policija žuvo 675. Didesni nuostoliai Airių pusėje; valdžios kareivių žuvo 234; sužeista 300. Airių sužeista 333.

Sovietų Priešai Nuveikti

Iš Rygos ateina žinia kad sovietų kariumenė galutinai nuveikė Rusų sukilėlio Antonovo burį, veikusį per pora mėnesių. Antonov buvo sovietų armijos vadas, bet paskiau pradėjo revoliuciją tuo pačiu budu kaip ir Kronštadte padarė Petričenko. Jisai jau sušaudytas kovo mėn. Antonov irgi to sulauks.

SUV. VALSTIJŲ VALDYMAS ANT HAITI

Haiti respublika, esanti po S. Valstijų militare kontrole, padavė reikalavimą ištraukti iš jos salos Suv. Valstijų laivyno kariumenę. Tam priežastis paduoda daugybę žiaurių darbų papildomų Amerikos jureivių. Prašymą atvežė Washingtonan trįs Haiti respublikos delegatai. Memoriale pasakoma jog bėgyje penkių metų Suv. Valstijų okupacijos Haiti pergyveno vieną iš žiauriausių militariškos autokratijos valdžių, kas buvo uždėta vardan didėsės Amerikos demokratijos.

Pereitų metų daryti tyrinėjimai tų paskundų pavadinama tik "juoku". Apkaltinime paduodama žiauruos kankinimai tenaitinių valdininkų, ką atlikinėjo Amerikos oficieriai, taipgi prirodoma nesuskaitoma daugybė kitokių kriminališkumų. Buvo net atimta iš Haiti valdžios $500,000 jos iždo pinigų; vienu sykiu buvo ginkluoti Amerikos oficieriai inėję į Haiti atstovų butą ir privertė jų posėdį išsiskirstyti. Buvo net priverstinai įvesta nauja konstitucija, už kurią balsavimus prižiurėję Amerikos jureiviai ir priėmė tik tokius lakštus ant kurių buvo padėta sutikimas. Iš teismų buvo prašalinti visi tokie kurie galėjo pasakyti apie papildytus žiaurumus, žudystes, žvėriškumą, užpuolimą ant moterų, naikinimą turto ir kitko. Bėgyje paskutinių trijų metų kalėjimuose mirė apie 6,000 tenaitinių žmonių delei labai prasto užlaikymo.

Suv. Valstijų laivynas užėmė Haiti salą po įvykusių keleto didelių sukilimų.

Pačto Vagių Teismas

Toledo, O. — Tuoj atsibus teismas 19 vyrų ir moterų sugaudytų sąryšyje su milijono dolarių vertės vagyste vietinio pačto vasario 17 d. Šalip tų 19 yra dar daugelis intariamų. Po vagystės jieškojimai padaryta per trisdešimts valstijų ir apie 500 miestų. Grobis susidėjo iš Liberty bondsų ir kitų vertybės popierų ir apie $40,000 pinigais.

Teisimui imami Juozas Urbaitis, pačto viršininkų intariamas kaipo vyriausias užpuolikų vadas, jo brolis Pranas Urbaitis; tarp kaltinamų yra ir Vanda Urbaitis, jų sesuo. Kiti visi suimtieji yra įvairiomis kitokiomis svetimomis pavardėmis ir turbut ne Lietuviai. Per keletą dienų po vagystės niekas jokio pėdsako neturėjo. Tik vieną dieną į detektivų biurą ateina koks ten vyras ir praneša, kad jeigu norima sugauti tų vagių vadą, tegul policija nuskuba ant stoties. Urbaitis su savo sesere ir kitu vyru jau buvo susėdę trukin važiuojantin Chicagon. Pranešta žinia į Elkhart, Ind., kur abu vyrai paimti, mergina išliko nuo arešto pasislėpdama kitame vagone.

Washingtone senatoriai gauna iš savo sričių nuo pažįstamų laiškus, ir net su pinigais, prašančius prisiųsti jiems valdiškos degtinės. Mat, buvo pagarsinta kad valdžia turi milijoną galionų degtinės pardavimui, tai daugybė apsimetę ligoniais rašo pas artimiausius prie valdžios atstovus. Bet degtinė teparduodama vaistinėms, ligoninėms ir tam panašioms įstaigoms kurioms sulyg uždraudimo įstatymo pavelijama turėti.

Jonas McNamara, pagarsėjęs nuo 1910 metų, apkaltintas sudinamitavime Los Angeles Times budinko, po išsėdėjimo 10 metų kalėjime likosi jau paleistas. McNamara turi giminių Clevelande ir kitur Ohio valstijoje ir čionai atvyksta. Jo brolis taipgi sykiu buvo nuteistas, visam amžiui, bet tikimasi jog ir jis bus paliuosuotas.

MEKSIKOS RESPUBLIKA SUTEIKĖ LIETUVAI DE JURE PRIPAŽINIMĄ

(Lietuvos Informacijų Biuras)

Washington, D. C.—Meksikos Respublika, viena iš didžiųjų Amerikos respublikų, yra suteikusi pilną de jure Lietuvos Respublikos pripažinimą. Tai antras iš eilės Amerikoje pripažinimas po Argentinos.

Gegužio 5 d. musų legacijos biuran tapo prisiųstas iš Meksikos Ambasados žemiau talpinamas laiškas ir inteiktos kortelės Meksivos Respublikos Atstovybės narių: Manuel C. Tellez, kaipo reikalų vedėjo; Juan B. Saldana, kaipo trečiojo sekretorių. Adresuotas Lietuvos Atstovybei Amerikoje, J. Vileišiui, laiškas yra tokio turinio:

Gerbiamas!

Meksikos Respublikos Vyriausybė, kurios reikalus aš turiu garbės atstovauti šioj sostinėj, yra pavedusi pranešti Tamistai jog ji, po tinkamo apsvarstymo Tamistos laiškų nuo Vasario 2 ir 21 dienų š. m., adresuotų šiai Ambasadai, oficialiai pripažįstanti Lietuvos Respublikos nepriklausomybę.

Šiuomi meldžiu leisti man ištarti Tamistai mano ypatišką nusidžiaugimą jogei man prisiėjo tą žinią suteikti Tamistai, ir drauge užtikrinti Tamistai jog Meksikos liaudis ir Vyriausybė nepagailės bi kokių pastangų palaikyti sutartus ir draugingus ryšius kurie, kaip aš tikiu, visados užsilieks tarp Meksikos ir Lietuvos Respublikos liaudies ir Vyriausybės.

Naudodamies šia proga, meldžiu priimti mano tikros pagarbos užtikrinimą.

Manuel C. Tellez.

Apie tokį Meksikos Respublikos draugišką pareiškimą suteikta žinia Lietuvos Valdžiai.

Lietuva Siunčia Padėką Argentinai už Pripažinimą

(Lietuvos Informacijų Biuras)

Washington. — Lietuvos Užsienio Reikalų Ministeris D-ras Purickis balandžio 30 d. yra prisiuntęs per Lietuvos Atstovą tokį atsakymą Argentinos Respublikai:

Tamistai pavedama pranešti Argentinos vyriausybei per jos Atstovą Washingtone sekančiai: Lietuvos Vyriausybė, gavus per savo Atstovą Washingtone pranešimą apie Argentinos Respublikos nusprendimą pripažinti Lietuvą de jure, prašo priimti širdingiausios padėkos pareiškimą ir užtikrinimą kad šitas prietelingumo aktas, ypač šiuo laiku kada Lietuvių tauta sunkiai kovoja del savo laisvės, gyviai jos atjaučiamas ir niekados nebus užmirštas.

D-ras Purickis.

Kaip jau buvo pranešta laikraščiuose, Argentinos Ambasadorius Washingtone laišku iš kovo 24 d. yra pranešęs Lietuvos Atstovui Amerikoje jog Argentinos Vyriausybė yra pripažinusi Lietuvos Respubliką kaipo laisvą ir neprigulmingą valstybę, nutarimu iš kovo 14 d.

Darbo Vadų Suktybės

Daugelis didelių unijų įsigalėjusių vadovų yra tikri monarchai; jeigu kas pasakytų žodį prieš tokį vadovą tuoj bus apšauktas unijų griovėju ir darbininkų priešu. Po tokiu gražiu obalsiu unijų viršininkai atlieka didelius bendrus darbus su kapitalistais. Chicagoje dabar tapo susekta jog darbininkų vadovai nuo vieno naujai statomo teatro kompanijos ištraukė net $43,000, grąsindami išvesią darbininkus į streiką, ir už žadėjimą neišvesti jų. Laike visokių streikų ir sujudimų darbo žmonės neturi tikrų užtarėjų; tankiausia pralaimi streikus tik delto kad jų vadovai paima nuo kapitalistų sumas pinigų už "nuraminimą tų trukšmakelių" darbininkų. Kaip valdiškose vietose taip ir darbininkų reikalų vedime randasi tokių kurie tas vietas užima savo labui, daug ko žmonėms žadėdami.

Waukegan, Ill., gatve žmogelis ką tai ant pečių užsimetęs maiše nešėsi. Gera akia nutėmijęs policistas jį sulaikė ir pareikalavo parodyti kas maiše yra. Žmogelis priešinosi, tai policistas dar labiau pradėjo manyti jį nešantį "baltakę". Galutinai turėjo atidaryti maišą— ir pasipylė gatvėj kralikų — visas tuzinas. Žmogelis nuėjęs pas majorą pareiškė apskųsiąs miestą jei jo kralikai iki rytojaus nebus sugaudyti.

S. V. Užkviestos

Washington. — Suv. Valstijų Prezidentas Harding gavo užkvietimą nuo santarvės turėti atstovą visuose santarvės posėdžiuose. Tokis atstovas galutinai tapo paskirtas, bet jis nedalyvauja su sprendžiamuoju balsu, tik klausosi kas yra daroma ir tariama, apie tai gi pranešinės savo valdžiai.

Augščiausios tarybos posėdžiuose dalyvaus Harvey, ambasadorius Anglijon. Kitose komisijų tarybose dalyvaus kiti.

Napoleono paminėjimas. Paryžiuj iškilmingai paminėta 100 metų sukaktuvės nuo mirties garsaus Napoleono, kuris ir per Lietuvą maršavo. Tą pačią minutą kada Napoleonas mirė ant Helena salos, Paryžiuje šaudyta iš didžiųjų kanuolių.

REIKALAUKIT TUOJAU

5-AS numeris "ARTOJO", mokslo, literaturos ir juokų mėnesinio žurnalo, **išėjo gegužio 1 d. ir jau išsiuntinėtas prenumeratoriams ir kurie iškalno užsisakys.**

Kaina vieno numerio 10c. Metams $1.

"ARTOJAS" didelio formato, 30 pusl., gražia pieštais dviem spalvom viršeliais, dailus pažiurėti, pilnas puikių raštų. Pažiurėti norėdami siųskit 10c. Dykai nesiunčiama. Skubėkit, kolei dar neišsibaigė.

"ARTOJAS"
E. 79th Street, Corner Superior Ave.
CLEVELAND, OHIO

Iš Lietuvių Gyvenimo

NEW BRITAIN, CONN.

Gegužio 1 d. "Varpo" Draugija Lietuvių salėje statė tris veikalukus: "Knarkia Paliepus", "Nenorėjai Duonos Graužk Plytas" ir "Mulkinė ir Mulkintojai" — visi po vieną aktą. Pirmasis sulošta gana silpnai, matyt kad aktoriai buvo visai nesimokinę. Kiti du veikalukai sulošta gerokai ir publika turėjo įvalias juoko. Paskutiniame geriausia pasižymėjo P. Andriulionis — "Barškaliaus" rolėje; jis buvo tikrai naturališkas, nors ir visi kiti lošė gana gerai. Publikos buvo neperdaugiausia. Pelnas buvo skiriamas D. L. K. Vytauto Draugystei, bet turbut jo mažai liko.

Vakare toje pačioje salėj buvo surengtos prakalbos vietinių "bolševikiškų" draugijų; kalbėtojas buvo kokis "Thompsonas" iš New Yorko; kalbėjo temoje "Pirmos Gegužės Reikšmė", pakedeno militarizmą ir kapitalizmą, o paskui kaip pradėjo girt komunizmą ir Rusijos gerumus, tai vakaro vedėjui prisiėjo jį sulaikyt kad nesukėlus trukšmo. Buvo kviesta vietinės draugijos apvaikščioti gegužinę, bet daugumas jų atsisakė su Lietuvių išgamomis reikalus turėti. Apart prakalbų tą vakarą buvo muzikos ir dainų. Griežė vietinis Lietuvių benas kuris dar tik virš metas laiko kaip susiorganizavo, bet jau neblogai sugrajina, ir dabar tik pirmu kartu pasirodė savo uniformoje. Dainų dalį išpildė "Vilijos" Choras, dainuodamas visas revoliucionišlas dainas, senai jau jų nudėvėtas, ir vieną naują, "Lai Gyvuoja Komunizmas". Sudainavo neperblogiausia.

Gegužio 2 d. toj pat svetainėj buvo prakalbos Tautos Fondo naudai, vardu Lietuvos Raudonojo Kryžiaus ir Šv. Vincento ir Paulio Draugijos, kuri Lietuvoje globoja dalį našlaičių. Kalbėti užkviesta Kun. Petraitis ir Dr. Rutkauskas, bet pastarasis nepribuvo. Kun. Petraitis suminėjęs labdarybės reikalingumą Lietuvoje, kviete aukauti minėtiems tikslams. Bet kadangi dabar viešpatauja bedarbė, publikos mažai atsilankė ir aukų mažai tesumesta, vos 26 dolariai su centais. Publika prie to labai šaltai atsineša į Tautos Fondą. Kun. Petraitis dar paragino žmones remti visas Lietuviškas bendroves, nes tik jos bus Lietuvai ekonominiu išganymu. Ragino dar paremti Lietuvoje įsteigtą kokią tenai spaudos draugiją.

Vietinis.

"Varpiečio" laidotuvės. Balandžio 27 d. pasimirė veiklus "Varpietis" Jonas Žukauskas, ir jo laidotuvės atsibuvo balandžio 30 d. Velionis J. Žukauskas paėjo iš Vaitakiemio sodos, Punsko parapijos, Suvalkų rėd. Atkeliavo į Ameriką 1911 metais, budamas 19 metų amžiaus. Pagyvenęs pora metų vedė sau žmoną, čia augusią, M. Kazlauskaitę, bet velionis negalėjo su ja sugyvent ir turėjo imt persiskyrimą teisme, viskas gi tas daug atsiliepė ant velionio gyvenimo. A. a. Jonas vedė visu laiku dorą gyvenimą, prigulėjo prie keleto vietos draugijų ir prie "Varpo" Dailos Draugijos, visos tos draugijos ir atidavė jam nuolankų paskutinį patarnavimą, liudnai palydėdamos į kapus. Lydėjime dalyvavo daug vietos Lietuvių, važiavo net 26 automobiliai. "Varpo" nariai velioniui ant grabo nupirko gražų gyvų gėlių vainiką ir veik visi dalyvavo palydėjime į kapus atsisveikinimui su juo, nes jis buvo geru draugijos nariu ir veikė pagal savo išgalių. "Varpiečiai" labai jo apgailauja ir linki jam ilsėtis ramiai šioje Amerikos žemelėje, kurioje ir daugumas kitų jaunų Lietuvių, nors tikėję sulaukti laimingos ateities, apsirikę ilsisi.

Iš artimesnių giminių velionis čia turėjo tik pusbrolį Igną Degutį, pas kurį gyveno, mirė ir atsibuvo šermenis.

Vargo Brolis.

"Dirva" lieka "Varpo" organu. Balandžio 25 d. laikytame susirinkime "Varpo" Dailės Drja pakėlė klausimą savo organo, ir vėl, be jokių diskusijų, nutarė palaikyt "Dirvą" sau už organą kaip ir pirmiau, ir pasižadėjo remt visais galimais budais.

Pirmininkas **A. Rekus.**

SCRANTON, PA.

A. Sodeikos laiškas. Į savo draugus šiame mieste, kur ilgai pragyveno, žinomas Amerikiečiams dainininkas A. Sodeika, buvęs išvažiavęs Lietuvon ir dabar esantis Italijoje, rašo jog po ilgesnio pasilavinimo vėl atvyks jis Amerikon ir duos koncertus, taigi Amerikiečiai dar kartą turės progos jį išgirsti.

Iki savo iškeliavimo Lietuvon, A. Sodeika stovėjo pirmoje eilėje žymiausių musų dainininkų, prie to jis yra pats gabus muzikas ir čia gyvendamas vadovavo chorus.

Angliakasis.

PROVIDENCE, R. I.

Darbai eina silpnai. Pas mus naujienos tokios: darbai sumažėjo ir daug dirbtuvių yra visai uždarytų, bet jau audinyčios pradėjo dirbti, galima sakyt, pilnai: dirba visas dienas, o kaip kurios dirba ir naktimis. Bet užtai dar labiau sumažėjo darbas geležinėse, dirbama po 2—3 dienas savaitėje, ir tai tik penktas nuošimtis, ir dar vis atleidinėjama darbininkai. Nežinia kas toliau bus.

Vietos Lietuviai dar vis vieni ant kitų iniršę ir nežinia už ką. Čionai koks ten pribuvėlis prirašinėjo visokių nesąmonių į klerikališkus laikraščius ant čionykščių Lietuvių, o daugiausia ant vietinių veikėjų, ir dar tokius ilgus beverčius straipsnius, kad rodos protingam žmogui ir laiko butų gaila aikvoti; pasirašinėja tai "Dzukas", tai "Visuomenis", tai "Vietinis", o tik tiek tos jo begalės korespondencijos turi vertės kaip Lenkų popieriniai pinigai. Vietos Lietuviai turėjo įvalias juokų, žinodami kaip čionai dalykai yra ir kaip tos korespondencijos dalykus iškreipia. Tas aiškiai rodo kad tai negali buti "vietinio" rašyta, nes aš čionai Providence gyvenu jau 20 metų ir tokių nesąmonių ant vietinių Lietuvių niekas dar nerašinėjo ir vietos Anglų spauda dar netalpino to kad Providence Lietuviai buvo susivieniję su Lenkais, kad Providence Lietuviai apvaikščiojo trijų metų Lenkijos neprigulmybės sukaktuves, kad Providence nėra jokių Lietuviškų draugysčių ar kitų organizacijų. Taigi tas musų "rašėjas" toli gražu nuo teisybės nuvažiavo. Čia mes turime dešimtį grynai Lietuviškų draugijų ir kuopų, neišskyrus ir bažnyčios, kurią Lietuviai pastatė 13 metų tam atgal, ir čionai Lietuviai niekados nebuvo susivieniję su Lenkais ir nebus, o tokie rašinėjimai yra tik užgavimas Providence Lietuvių jausmų.

Mėnulio Šviesa.

BALTIMORE, MD.

Kas butų jei įvyktų komunistų valdžia? Prieš gegužinę komunistai čia plačiai išsklaidė lapelius ir juose ragina žmones sukilti prieš dabartinę valdžią, o ant tų lapelių pasirašo: 'Lithuanian Communist'. Klausimas kįla, ar verta yra darbininkui svajoti apie geroves, kokias musų "komunistai" žada sakydami "kaip paimsim valdžią ir viską į savo rankas, tai bus dangus ant žemės: nereiks kapitalistams dirbti, busime patįs savininkai ir darbininkai". Na be kas neduoda dabar buti darbininku ir savininku? Tik reikia vienybės ir bendro darbo, dėti skatiką ir protą į vieną ir lengvai įsteigsim patįs buti savininkais ir darbininkais, o tada nereikės sakyti kad mus kapitalistai išnaudoja. Už tai juk mes patįs kalti kad duodamės išnaudoti.

Ar geriau butų kad viskas prigulėtų kiekvienas paskirai, ar kaip dabar priguli atskiroms organacijoms? Pavyzdžių galima parodyti iš musų dabartinių organacijų, mažų ir didelių, kurių vedėjus mes išrenkam pagal daugumos norą. O juk atsitinka taip kad tulų organacijų išrinkti vadovai, gavę sau į rankas vadeles, elgiasi kaip jie nori, ir sunku juos priversti daryti kaip musų liepiama. Kitų mažų organacijų vadovai net viską pasigrobia sau. Dabar, kada viskas butų surišta vienon bendrumon ir parinkta tam tikri vedėjai: ar jie negalėtų taip daryti kaip kuriam geriau išrodo jo paties naudai? Visuomenė butų tokų užvaizdų ar perdėtinių skriaudžiama labiau negu kitados, nes nei vienas neįnorėtų daryti gerai, tikėdamas tik kad kiti tai turi padaryti. Jei reiktų tokią tvarką pakeisti vėl reiktų revoliucijos, kitaip gi atsirastų daugiau dykaduonių, nes reikėtų pastatyti ant kiekvieno užveizdos po kelis užveizdas-detektivus arba "slaptus komisarus". Rusijoje juk panašiai yra.

Musų "komunistai" kurie tokius prižadus drąsiai daro, patįs vo. Taigi žinome kad laikraštis, kelias eiles reiktų apstatyti detektivais kad jie neskriaustų tų žmonių ant kurie jie butų viršesni.

J. Grajauskas.

NETIKRI PRIEŠŲ UŽMETIMAI SĄJUNGAI

Iš priežasties negativės agitacijos L. P. Sąjungai, dalis Amerikos Lietuvių piliečių tapo suklaidinta. Negativėj propagandoj buvo ir dar yra nurodoma koks tai "pavojus" gręsiantis Amerikos Lietuviams piliečiams prigulėti prie Lietuvių Piliečių Sąjungos. Sakoma buk šie Lietuviai nustosią šios šalies pilietybės, taps nužiurėtais ir net galėtų buti intartais neištikimybėj, o ant galo net ir "bausmės" gali gauti. Šitaip negativė propaganda varoma, ir ji, suprantama, ant nežinančių tikrenybės Amerikos Lietuvių piliečių padaro intekmės.

Pareiškiam jogei šios negativės propagandos skleidžiami bauginimai yra be pamato. L. P. Sąjunga yra grynai visuomenės organizacija. Jos vyriausiu tikslu yra labdarybė, teikiant materialę paramą Lietuvos Valstybės labdaringoms įstaigoms kaip antai: Raudonajam Kryžiui, Šauliams, Gynimo Komitetui, kėlimas Lietuvai paskolos, etc.; rupinimaši Amerikos Lietuvių kaipo Lietuvos piliečių reikalais teikiant jiems žinių apie šios šalies įstatymus, kalbą, pragyvenimo sąlygas, etc. darant tam tikslui Anglų ir Lietuvių kalbos kursus, pamokas, paskaitas, ir tt.

Labdarybės ir apšvietos darbuose veikiančius Amerikonai gerbia ir net paramos teikia. Šios šalies šviesuomenė labai gerai žino jogei ateivis negali suamerikonėti ir pasilikti geru šios šalies piliečiu pirm negu jis išmoks Anglų kalbos ir susipažins įsu šios šalies įstatymais. Amerikonizavimo darbas juk vedamas čion ne prievartos keliu, o tik ateivius liuosai lavinant. Ir L. P. Sąjunga, kaipo Amerikos Lietuvių organizacija, rupinasi Lietuvių išeivių apšvietos reikalais, taipgi nevaržydama jų. Tik apšviestas ir susipratęs ateivis gali buti geru piliečiu šios šalies. Todel ir išvadoj prieiname prie to jogei tik geras ir prakilnus Lietuvis-Lietuvos pilietis gali buti geras ir prakilnus Amerikos pilietis. Per tai ir pareiškimas statute jogei "Lietuvių Piliečių Sąjunga rupinasi Amerikos Lietuvių kaipo Lietuvos piliečių reikalais" negali buti išsiaiškinamas kaipo užveriantis savyje kokį tai "pavojų".

Gal, ištikro, "pavojus" yra tame kad L. P. Sąjunga remia Lietuvos Valstybę? Taip, pavojus galėtų buti tuomet jeigu Lietuvos Valstybė veiktų prieš Ameriką kariaudama, ar kaip kitaip. Bet Lietuva to nedaro, o tik kovoja, veikia ir trusia visokiais budais už atgavimą sau brangios laisvės, neprigulmybės, ir už palaikymą ir išauklėjimą demokratybės idealo. Ar Amerika, laisva dabar šalis, nepersenai kovojo už lygiai tokius brangius idealus kaip dabar Lietuva kovoja. Per tai Amerikos šviesuomenė supranta jogei Amerikos Lietutuviai, dabar remdami savo prigimtąjį kraštą paskolomis ir aukomis, teikiant jas Lietuvos jaunutės Respublikos labdaringoms įstaigoms, nenusideda prieš šią šalį ir nestato save jokin pavojun. Tai yra labdarybės darbas, ir už tai Amerikos Lietuviai tik pagyrimo ir pagarbos nuo Amerikonų gauna, o ne kokios ten nuožiuros neištikimybėj. Musų tautinė prigimtis mums liepia atlikti pareigas link musų tautos. Ir tie iš mus kurie savo pareigas atliekame tik smagiai jaustis ir pasididžiuoti turime, o ne baimę kęsti.

Gal negeras darbas yra "veikti kontakte ir sutartinai su Lietuvos Respublikos Atstovybe Amerikoje"? Negativiai propagandistai, tiesa, išrodinėja blėdingumą šitokiam veikimo budui. Jie net išsitarė tokių nesąmoningų dalykų kaip kad "L. P. Sąjunga esanti valstybė valstybėje", ir taip esą delto kad veikia kontakte ir sutartinai su Lietuvos Respublikos Atstovybe Amerikoje. Gi tikrenybėj pasirodo jogei vedimas registracijos, skleidimas apšvietos tarp Lietuvių išeivių, rupinimosi jų reikalais abelnai, kaip antai keleivių priežiura ir kt., yra grynai visuomeniški reikalai, lygiai kaip ir labdarybė. Todel atliekant tuos darbus sutartinas veikimas su Atstovybe yra gražus ir naudingas, ypatingai šitoks kontaktas su Atstovybe yra reikalingas kontrolei Amerikiečių Lietuvių aukų sudedamų Lietuvos visuomenės labdaringoms įstaigoms. S. Valstijos tam nėra priešingos.

Kontrolė ant sudedamų aukų negativiams yra labiausia nepageidaujama. Ir bene tik delei šio reikalo ir ta neteisinga propaganda prieš Liet. Piliečių Sąjungą varoma. Piliečiai, nesibaiminkite. Budami šios organizacijos nariais jųs užsitarnausite parkilnių žmonių vardo. Kiekvienam Lietuviui atlikti savo prigimtas link tautos pareigas yra garbė, o ne joks "pavojus". Stokite visi Amerikos Lietuviai eilėje Liet. Piliečių Sąjungos narių ir dirbkite išvien tuos bendrus darbus iš kurių didelė nauda bus Lietuviams ir Lietuvai.

Lietuvių Piliečių Sąjungos Vyriausia Valdyba.

370 — 7th Avenue
New York City.

GERB. SPRAGILO KAMPELIS

Gerb. Spragilas atbėgo su šitokiu aprašymu:

MARTINO PIRMO GEGUŽIO SAPNAS

(Skaitydami šitą įsivaizdinkit kad pirmą gegužio, kaip Amerikos bolševikai ir komunistai norėjo, jau įvyko revoliucija, visur plevesuoja raudonos vėliavos, ir visas pasaulis jau raudonas, saulė raudonai šviečia, debesįs raudoni, viskas, vienu žodžiu, raudona ką tik matot aplink save. Martinas lieka sovietų diktatorius ir ateina pas gerb. Spragilą jį areštuoti už buvimą buržujum.)

— Drauge, nuo dabar jau mes, komunistai, viską valdom, ir užtai tu turėsi manęs klausyt, ba aš esu išrinktas ant viso Clevelando Lietuvių komisaras.

— Bet kodel tu, Martinai, tuoj sakai kad reikės tavęs klausyt? Iki šiolei tau niekas nieko nesakė ir klausyt nevertė.

— Drauge, nuo pirmo gegužio visa buržujiška tvarka likosi suardyta, kapitalistai išžudyti, ir jau užėjo proletariato diktatura.

— Tai ką gi tu, Martinai, diktuosi? Juk darbininkai yra visi lygus, visi lygiai turi teises, o buržujų ir kapitalistų jau nėra.

— Tylėk, ba tuoj liepsiu sušaudyt, tu dar turbut esi vienas išlikęs iš buržujų, ba ir pirma tu už juos užstojai.

— Tu turi klaidą: aš niekados buržujų ir kapitalistų neužstojau ir jiems nepritariau. Aš tik norėjau kad protas visur imtų viršų.

— Kas taip šneka kaip tu yra buržujus ir turi buti sušaudytas. Prieš darbininkų diktaturą nieks neturi tiesos išsižiot.

— Aš, Martinai, prieš tokią diktaturą nei neišsižiojau, nes žinau kad ji niekados neįvyks.

— A! tai tu buržujus! Neilgai tu gyvensi — aš tau paskiriu tik iki rytojaus saulės užtekėjimo, o dabar esi po areštu už norėjimą griauti proletariato diktaturos ir gaivinimą kapitalizmo!

— Palauk, Martinai, duok man pasiaiškint.

— Jokių tu pasiaiškinimų neturi. O dar aš tau noriu pasakyti kad nevadintum mane Martinu.

— Kaip tai: ar jau tu nesi Lietuvišku vardu vadinamas, gal jau kokiu Jaška ar Timofejum pastojai?

— Ne, drauge. Pas komunistus nėra jokio vardo, ba visi vadinasi tik draugai, o kas turi kokią činą tai vadinamas "draugas komisaras". Ar supranti?

— Taigi, suprantu, draugas komisarai, suprantu. Tu gražų vardą, Martinai, gavai.

— Ir vėl tu Martinuoji: sakiau: aš esu "draugas" ir dar "komisaras", ba dabar čia yra įvesta sovietai.

— Na, bet aš tau užmiršau paaiškint apie tą diktaturą.

— Drauge, jokių pasiaiškinimų tu negali man pastatyti.

— Aš tau tuoj prirodysiu kad esi tu aršesnis už visus buržujus, kurie kada nors ant svieto buvo.

— Drauge, ar matai revolverį: nesulauksi nei rytojaus jeigu prieš mane šitaip kalbėsi.

— Buržujai visuose teismuose duoda apkaltintam pasiaiškint, tai viena. Jei tu jau nei to neduosi, tai sakau, esi aršesnis už buržujų.

— Drauge, darbininkų sovietų tvarkoj tokiems buržujų tarnams kaip tu negalima duot balso, ba jie gali viską suardyt.

— Matai, Martinai, kaip ir pats prisipažįsti kad negalima leist darbininkams nieko spręst, nes jie išgirdę teisingesnį žodį jusų diktaturas atmes. Jųs, vadinami komisarai, pasiskelbėt darbininkų diktatoriais ir visiems tik įsakymus duodat, neleisdami nei išsižiot. Aš irgi esu darbininkas, o jau tu mane be kitų darbininkų žinios ant sušaudymo nuskyrei. Jeigu kiti darbininkai žinotų kaip jųs su paskirais žmonėmis darot jie negalėtų pakęst to jusų žudiško darbo, ką jųs, diktatoriai, naudojat, privilioję darbininkus paremti jus ir duoti jums įsigalėt viską į savo nagus paimt.

— Tu, drauge, kalbi buržujiškai. Tu eini prieš darbininkų valią ir nori juos pavergti. Kaip sakiau, tavo gyvenimo valandos jau suskaitytos.

— Aš vis, Martinai, manau kad tu tik juokauji: nejaugi tu galėtum savo tikrą draugą, su kuriuo sykiau augai, kiaules ganei ir arei dabar sušaudyt, gerai žinodamas kad aš visu laiku buvau darbo žmogus?

— Ale tu užstoji už buržujus. Pas komunistus pasigailėjimo nėra: net savo tikrą brolį, tėvą ar motiną gali sušaudyt jeigu tik jis nepritaria darbininkų valdžiai.

— Klausyk, Martinai: jau mane piktumas ima ir aš galiu prieš tave revoliuciją pakelt. Tu atėjęs taip žiauriai su manim kalbi ir net sušaudyt nuteisei, ir nori kad aš tokiai tvarkai pritarčiau. Dar kapitalizmo gadynėse, kada banditai visus šaudė ir vogė nei aš nei kitas negalėjom pritart. Tu atėjęs neparodei savo protingumo ir šalto svarstymo ką manai padaryt darbininkams gero ant jų diktaturą turėdamas, o tik, kaip koks pamišėlis, gavęs revolverį ir švaistaisi. Gal jau kelis šį rytą nušovei?

— Kam dar klausi!

— Ar Lietuvius?

— Žinoma!

— Ar buržujus?

— Ką buržujus, jie tik už buržujus užtarė.

— Tai matai, šaudai pačius darbininkus, kurie nusigandę tavo ir kitų tavo draugų komisarų pasiskundė, taip kaip aš, kad visgi senoj tvarkoj, kokia ji ten nebuvo, šaudyt tiesiai kiekvienas, valdžios vardu, teisės neturėjo, o kuris šaudė buvo nubaudžiamas.

— Drauge, nuo dabar tu esi po areštu ir rytoj liksi sušaudytas už norėjimą atgaivint kapitalistiškos valdžios, kuri per tukstančius metų engė darbininkus ir gėrė jų kraują.

— Tai tu dabar, delei savo tamsumo, mislydamas kad taip buvo kaip tau kiti pripasakojo, atėjai mano kraujo atsigert. Aš vis maniau kad gal dar kada iš tavęs išeis žmogus.

— Gana tų pasakų. Jeigu komisarai su visais taip diskusuotųsi tai niekad savo tvarkos nepalaikytų. Ba kiti galėtų juos dar sukritikuot. Taip mums pasakyta iš augščiau.

(Aš ineinu pas Martiną nedėlioj, 1 gegužio, ir randu jį mieganti skersai lovos, ir jis tuoj išbudo, lyg but kovodamas, o kada aš pradėjau juoktis, tai papasakojo tą savo diktatorišką sapną.)

BALTIC STATES BANK

KAPITALAS $250,000.00

SIUNČIAME PINIGUS LIETUVON perlaidomis ir KAPITALAS $250,000.00.

kablegramais pigiausiu kursu, greitai ir teisingai. PRIIMAM PINIGUS DEPOZITAMS ir mokame 4%.

PERSAMDOME SAUGOS DĖŽUTES, $5 metams.

PARDUODAME LAIVAKORTES Į LIETUVĄ ir iš Lietuvos. Keleiviams parduodame Draftus, Keleivių Čekius ir Kredito Laiškus.

VISOKIAIS BANKINIAIS REIKALAIS patarnaujame teisingai, greitai ir draugiškai.

KREIPKITĖS Į MUS — NEPASIGAILĖSITE.

BANKO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 3 val. popietų. Užsienių Skyrius atdaras kasdien nuo 9 v. ryte iki 5 v. vak. Subatomis iki 7 val. vakare.

BALTIC STATES BANK
294 Eighth Avenue New York, N. Y.

Telefonas: Watkins 2124.

KIEKVIENOS MOTINOS KLAUSIMAS

Yra aprupinimas užganėdinančio ir tvirtinančio maisto jos kudikiui.

Lietuvė motina iš Brooklyno rašo:

"Kuomet mano pačios pienas pasiliovė, aš viską bandžiau — pagaliaus gydytojas man užrašė

Borden's
EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

ir mano kudikis umu laiku pradėjo tarpti. Šiandien jis yra pavyzdžiu sveikatos."

THE BORDEN COMPANY
Borden Building New York

Iškirpk šį kuponą DABAR—ir prisiųsk ŠIANDIEN ir gausi DYKAI musų knygą, KUDIKIŲ GEROVĖ, kuri paaiškins kaip užlaikyti kudikį sveiku. Taipgi gausi maitinimo instrukcijas jusų kalboje. 0103

Vardas .....

Adresas .....

Nuo Redakcijos

DARBO ŽMONIŲ VARGAI

Amerikos darbo žmonės pergyvena ypatingiausią — ir gal sunkiausią — periodą. Bedarbė, streikai, algų mažinimas, valandų trumpinimas ir ilginimas yra tai apsireiškimai supuolę visi išvien.

Karės laiku, kada buvo daug darbo ir kada darbininkas ėjo dirbti ten tik kur jam patiko ir kur daugiau siulyta, algos iškilo didelės. Su jomis, žinoma, kilo ir visokių reikmenų kainos. Nustojus karei, prasidėjo taip vadinamas pertvarkymo periodas, ir jis pradėta nuo darbininkų: imta mušti algos, sulaikyta darbai delei neturėjimo kur išdirbinių dėti. Darbininkai buvo susiorganizavę, bet nesnaudė ir darbdaviai. Jie susidrutino daugiau negu kitados.

Darbo žmonių galybė reiškė negalę jiems. Taigi jie pradėjo algų mažinimą atvirai vykinti, o griovimą unijų slapta. Sulaikymas darbo ir apsilpninimas darbininko stovio yra pirmas jų laimėjimas prieš darbininkų organizaciją. Užvirė jų kova prieš "uždarytas dirbtuves" — tai yra unijų dirbtuves, kur dirba unijistai ir kur negali buti priimami neunijistai. Vieni darbdaviai dasileido iki to kad dirbtuvės turi buti "atviros" — visus lygiai jie gali priimti, o kiti iš savo pusės užsispyrė padaryti "uždarytas dirbtuves" — uždarytas unijistui.

Taigi eina kova tarp "uždarytų dirbtuvių" daugiau negu tarp "uždarytos" ir "atviros". Senai buvo tokių vietų kur unijistai nebuvo priimami ir buvo kur unijistai neįsileido neunijistų.

Amatų darbininkai vienok, nors irgi turi keblumų su darbdaviais, nuo to nenukęs. Jie yra tvirtesni organizacijoje. Bet jie nukenčia algų numažinimą. Štai dabar streikuoja budavojimo amatų darbininkai prieš algų mažinimą. Abelnai paėmus, kurie uždirbo $1.25 į valandą, tesiulomi po 90c., kiti irgi panašioj proporcijoj.

Spaustuvninkai sustreikavo už 44 valandas. Sykiu jie Chicagoje sutiko ant numažinimo algų perviršant 4 dolarių. Išeina tas: gaus keturias valandas mažiau dirbti, po suvirš dolarį nustodami. Darbdaviai iš to dikčiai pasinaudos. Kurie nuomuoja spaustuvėms vietas vistiek galės už tą pačią rendą vieta naudotis varydami tris atvejus per parą.

Nelavinti darbininkai sulaukia tokių laikų kaip buvo koks 15 metų atgal: štai plieno korporacija Amerikoje numuša savo darbininkams algas ant 20 nuošimčių. Kad darbininkas perdaug nesijaustų nuskriaustas siuloma dirbti po 12 ir 13 valandų į dieną: tada, sako, pasidarys beveik tiek kaip dabar per 8 valandas. Plieno trustas ir kitos didelės industrijos taip su darbininkais pasielgia. Prieš jas darbininkai neįstengia kovoti. Geriau darbininkai laikosi susiorganizavę tuose darbuose kurių produktai reikalingi kasdieniniam gyvenimui: drabužių, avalų, budavojimo amatų. Apdangalas neinperkamas. Namų šiuomi tarpu jokis vidutinis žmogus negali įstengti pasistatyti.

* * *

Šitaip dalykams stovint, darbo žmonės labai pasiskirstę: vieni nori griaut visą tvarką ir daryt savo; kiti yra labai griežti priešai nesusiorganizavusių darbininkų, iš savo pusės nepadėdami jiems buvį pagerint tik apsidžiaugdami kad gauna unijisto mokestį ir kad jie yra unijistai. Dalykas štai kame: visokia medega kurią amatninkai unijistai naudoja, kad ir medis, oda, audimas, geležis, plienas, plytos ir viskas kitas, ateina daugiausia iš neunijistų padarytų šaltinių. Unijistai sustoję nepaklausia kas tai padarė ir ar jiems užmokama už padarymą gana kiek yra verta. Bet unijistas buna užganėdintas tuo kad jis už tolimesnį ta medega dirbimą paima unijos mokestį. Tokis didelis skirtumas yra pačių darbininkų tarpe. Tie žalios medegos apdirbėjai daugiausia nukenčia ir dar paskui turi apmokėti dikčiai skirtingą unijisto pelną, neskaitant jau kapitalistų pelno. Kada kur sustreikuoja neunijistai, iš to unijistai nieko nesidaro.

Murininkui, kaipo amatninkui ir gaunančiam unijisto mokestį, niekados neatėjo į galvą kad jam atnešinėjantis plytas darbininkas turėtų buti lygus jam ir gauti lygią mokestį, dar ypač kad jis sunkiau dirba. Ir jeigu kas norėtų padaryti sulyginimą murininkas nesutiktų. Vienok ir vienas ir kitas turi gal but lygią dalį šeimynos maitinti, lygiai abiem viską perkant ar rendą reikia mokėti.

Dar reikia didelio susipratimo tarp pačių darbininkų ir pakantos vienų kitiems. Tada nebus vieniems dirbti tik 44 valandas savaitėje, o kitiems 66 valandas.

Musų šukavimai prieš kapitalistus tolei nieko nereikš kolei tarp darbininkų nebus tikro susirišimo. Prie to gi reikia daugiau apšvietos.

▾ ▾ ▾

Meksika ir Argentina

Ačiu gabiam musų diplomatui J. Vileišiui, viena po kitai pradeda Lietuvą pripažinti ir Naujojo Pasaulio respublikos — Amerikos kontinento valstybės. Iki šiolei tą jau padarė Argentina ir Meksika, dvi svarbiausios valstybės į pietus nuo Suvienytų Valstijų.

Meksika randasi pačiame pietiniame gale Šiaurinės Amerikos, kurios rubežius susisiekia iš šiaurės su Suv. Valstijų rubežium, iš rytų yra Atlantikas, arba Meksikos Užlaja, iš vakarų guli Didysis arba Pacifiko okeanas, pietuose gi prasideda mažutės Centralinės Amerikos respublikos.

Meksikos sostinė yra Mexico, pačios šalies vardu. Po atvykimo baltųjų žmonių iš Europos į šį kontinentą Meksika vėliaus bus užimta Ispanų ir ilgai po jais buvus patapo galiaus visai nepriklausoma. Pastarais laikais ji pergyveno daugybę savitarpinių karių, kurias kėlė visokie vadai. Dabar jau galutinai aprimus. Šalies vardas paeina nuo tenaitinės buvusios Indijonų veislės Mexicatl. Visas jos plotas apima 767,005 ketv. Angliškų mylių, gyventojų turi, kaip senesnės skaitlinės rodo, į 15,000,000. Dabar gyventojai yra Ispanai, Indijonai ir abiejų tų kraujo maišytiniai. Meksika geografiškai stovi šiltame ruošte, vasarą per vidurį jos saulė šviečia tiesiai virš galvos, pietinėje jos dalyje vasaros laiku šešėlis buna į pietus, o žiemą vėl į šiaurius.

Nuo tos pačios Meksikos turi vardą didelė užlaja, susijungusi su Atlantiku; ta užlaja turi didelę svarbą, nes palaiko Angliją ir gal net Lietuvą ir kitas šalis nuo sušalimo žiemos laiku. Iš Meksikos užlajos šilto vandens srovės keliauja tiesiog į tą Europos šoną, per tai net žiemoje tenai šalčių nėra kokius jaučia šiame Atlantiko šone esą žmonės.

Argentina randasi pietiniame gale Pietų Amerikos, iš rytų guli Atlantikas — tas pats kurio vandenįs maišosi ir su Baltijos jurėmis, iš vakarų gi siauručiai visą kraštą užėmus tįso Čili respublika. Argentinos plotas yra 1,125,086 Angliškų mylių, gyventojų turi apie 8 milijonus. Ji yra visai kitoje pusėje ekvatoriaus, beveik jau tokiame laipsnyje kaip Ispanija šiaurėje ekvatoriaus, ir kada mes čionai žiemą drebame nuo šalčio Argentinos žmonės išsijuosę dirba laukuose.

Kaip Meksika ir kitos pietinės respublikos, Argentina apgyventa Ispanais ir Portugalais, dabar laikosi nepriklausoma niekam. Gyventojai yra Indijonai ir maišyti su baltosios rasės krauju.

Plotu didžiausia Pietų Amerikos respublika yra Brazilija, bet dauguma tos žemės yra tik dykumos ir nepereinamos pelkės. Ji randasi pietryčiuose nuo Argentinos.

▾ ▾ ▾

Lenkai Silezijoje

Varšavos valdžia, po priedanga nieko nežinojimo, kaip buvo su Vilnium, surengė ginkluotą užpuolimą ant Silezijos, apšaukdama tai nieko bendro neturinčiu su Lenkija, buk tą darą tik patįs Silezijos Lenkai. Tie Silezijos gyventojai turi geriausius ginklus ir artileriją. Kadangi Silezija buvo po Vokietija ir Vokietiją nuginkluojant ir tos dalies gyventojai sykiu neteko ginklų, iš kur kitur jie ant greitųjų gavo visus karės įnagius jei ne iš Varšavos?

Lenkai su inirtimu kovoja prieš Vokiečius, Anglus ir Italus. Francuzija viena tik Lenkams užjaučia ir užleidžia visas vietas kurias Lenkai eina užimti. Vokiečiai gyventojai Silezijoje nespėjo pasiruošti sutikti tokį Lenkų siaubimą. Dabar gi Italijos maža kariumenė, tenai buvusi prižiurėjimui tvarkos laike plebiscito, jau neįstengia Lenkų numalšinti. Anglija pritaria Vokietijai. Vokietija pasirengus sudaryti burius kareivių ir pasiųsti Silezijon prieš Lenkus. Tas butų pasekme ilgesnės karės. Bet Francuzai skubinai siunčia kariumenę į distriktą prieš Vokietiją.

▾ ▾ ▾

Gyvuliai ir Žmonės

Gyvulių karalijoje yra keistų apsireiškimų kaip ir tarp žmonių. Daug yra atsitikimų kad vištа išperi ančių ar žąsų kiaušinius ir paskui mažiukus augina kaip tikrus vištukus.

Retesni atsitikimai yra tarp keturkojų, bet atsitinka. Šiose dienose Penn. valstijoje, Amerikoje, katė pastojo motina penketo lapiukų. Vienam juodųjų lapių augintojui nustipo lapė po atsivedimo penkių lupiukų. Kadangi užaugę lapiukai bus verti jam po $500, žmogus susirupino, nes be motinos tuoj išgaiš. Jokios kitos lapės motinos nebuvo galima surasti tų našlaičių auginimui. Tuom tarpu to žmogaus katė atsivedė katukus. Jis padarė bandymą, ar seksis: atėmęs nuo katės jos vaikus padėjo jai lapiukus. Tie pradėjo žysti, katė gi per keletą minutų ant tų naujų vaikų tėmijo su nepasitikėjimo nuožiura, po to, be jokio pasipriešinimo, paėmė juos kaip savo vaikus. Tą matydamas, žmogus katukus visai nužudė.

Tarp žmonių yra taip kad moterįs paima auginti kitų motinų vaikus ir myli juos kaip savo. Yra taipgi kad viena motina sulaukus kudikio netenka savo, o paima auginti kitos, kaip šita katė padarė. Tas praktikuojama tarp turčių.

Bet vis tai nėra didelio skirtumo: žmogiškas kudikis žmogiškai motinai, prie to dar tos pačios rasės, yra nežymus. Katė gi paėmė visai kitos veislės gyvulio vaikus auginti. Taip išeitų jei lygintume baltą motiną paėmus auginti juoduką ar raudonodį ar geltonodį kudikį. Tokių atsitikimų negirdėjome.

Ypatingiausia tas kad daugybės moterų augina ir myli kaip savo vaikus gyvulių eilės vaikus. Jos augina ir myli ir bučiuoja katukus, šunukus ir kitokius, bet visai nekenčia žmonių kudikių.

ANGORA: GARBĖS IR OŽKŲ MIESTAS

"Miestas įsteigtas Mido, žinomo pasakose kaipo gavusio dievų dovaną kad jam viskas į auksą virstų; du šimtmečiai prieš Kristų nuteriotas toli nužygiavusiais šių dienų Airių giminiečiais; turtinga ir garsi sritis po Romos ir Byzantiumo; — ir akivaizdoje savo tokios margos istorijos ir praeities garbingumo, žinoma dabartinėms gentkartės Vakaruose tik delei savo ilgaplaukių ožkų!

"Tokia tai yra Angora centralinėje Mažojoje Azijoje", rašo mums prisiųstas buletinas iš National Geographic Society, "kur Mustapha Kemal Paša įsteigė savo 'Angoros Valdžią' ir kurią jis pavadino tikra Turkijos valdžia, iš kur, manomai apsuptas bolševikų agentais, jis išleidinėja sąjungiečiams prieštaraujančius pranešimus.

"Tolimieji Airių brolėnai kurie įsižymi Angoros istorijoje", toliau sako buletinas, "buvo 20,000 Keltų iš centralinės Europos, kurie, negalėdami prasiveržti į Grekiją, nusprendė bandyti ką pasieks pereidami per Hellespontą. Po švaistymosi tose dalyse per pusę šimtmečio jie buvo priversti apsistoti aplinkui Angorą, tuomet žinomą kaipo Ancyga. Jų šalis pastojo žinoma kaipo Galatia. Tenai manoma Šv. Povilą įsteigus Krikščionių Bažnyčią žmonėms kuriems jis skaitė savo 'Gromatą į Galatus'. Ketvirtame šimtmetyje Keltų kalba vis dar buvo girdima Galatijoje, kaip tą sumini Šv. Jeronimas.

"Keltų užėjunai visados buvo mažumoje ir pagaliaus jie liko nustelbti, kaip Normanų kariauninkai Anglijoje tapo nustelbti per Saksonus. Daugelis tyrinėtojų tikrina matą Keltų kraujo efektą Angoros žmonėse šiandien, ir sako jog jie esą šviesesnės išvaizdos negu kitų Artimųjų Rytų dalių žmonės, ir kad jie yra 'geriausi Mohamedonai Mažojoje Azijoje'.

"Ancyra sumažėjo iki kaimelio po Keltų valdžia, bet po prijungimo Galatijos prie Romos Imperijos 25 m. prieš Kristų ir bėgyje šimto metų kuomet ji buvo palaikoma kaipo Romos išlaukinė provincija, miestas pastojo didelės svarbos. Vieni iš garsiausių Maž. Azijoje griuvėsių yra tai puikus marmuro maldnamis Angoroje pašvęstas 'Romai ir Augustui'.

"Bėgyje Byzantiško periodo Ancyra patapo net dar svarbesniu, jo pozicija tarp Konstantinopolio ir Mesopotamijos ir Persijos padarė jį viduriniu Maž. Azijos metropoliu. Kilimas Turkų galybės apsireiškė Ancyros patekimu į jų rankas daugiau negu šimtas metų pirma Konstantinopolio puolimo. Vienok Ancyra tuojau po to tapo užimta Krikščionių Kryžeivių bėgyje jų vieno iš tolimiausių nusisiekimo į tas sritis ir buvo jų globoje per 18 metų iki 1360 m., kuomet vėl miestas pateko į Turkų rankas.

"Nors marmuro liekanos iš jo senoviškos garbės dar išsimėtę po Angorą šiandien, jis yra didumoje suskretęs miestas su dumblo plytų namais ir siauromis gatvėmis. Turkiškas maldnamis yra pastatytas prie vienos marmuro sienos garsingojo Augustinio maldnamio. Miesto sienos ir vartai yra pabudavota iš liekanų arba sugriautų Grekų ir Romiečių budinkų, kolonadų ir kitokių budavonių.

"Tasai miestas yra 220 mylių pietrytin nuo Konstantinopolio. Gyventojų turi apie 30 tukstančių, kurių apie trečdalis yra Armenai ir kalba Turkiškai. Jis išstatytas ant skaluoto ploto nuo kurio į šiaurius randasi derlingi kloniai ir į pietus nuo jo tęsiasi lygumos galutinai pavirstančios į didelį tyryną. Tose pietinėse lygumose ganoma daugybės avių, taipgi ilgais šilkiniais plaukais ožkų kurios ir padarė tą vardą, Angora, žinomu Vakarinėms ausims. Daug vilnos ir tų ožkų plaukų yra eksportuojama.

"Katės, ir iš didelės dalies šunes ir kiti gyvuliai Angoros kaimynystėje turi nepaprastai ilgus šilkui panašius plaukus. Tikima jog klimatas ir galbut tos srities žemė turi bendro su šitokiu ypatingu jų išsivystymu."

BALON KRITĘS — SAUSAS NESIKELSI

Moliero Komedija — Trijuose Aktuose — Vertė Šarunas

(Tąsa iš pereito num.)

Radzivilas: — Man buvo pranešta kad Tamista vaikaisi ir siulai meilę mano dukterei, kurioje aš suinteresuotas, kaip ir šiame žmoguje, kuris turi didelę garbę buti mano žentu.

Vaisonukas: — Ką ar aš?

Radzivilas: — Taip, Tamista. Man smagu yra Tamistą sutikti ir išklausyti pasiaiškinimo tame dalyke, jei turi kokį.

Vaisonukas: — Tokio nepamatuoto šmeižimo aš dar nesu girdėjęs! Kas Tamistai sakė?

Radzivilas: — Žmogus kuris tiki jog teisingai buvo informuotas.

Vaisonukas: — Reiškia kas nors yra sumelavęs. Aš esu žmogus garbės. Ar galite Tamistos pamislyti kad aš pamylėčiau gražią vedusią moterę, ir dar tokios garbingos giminės kaip kunigaikščių Radzivilų! Aš perdaug Tamistas gerbiu idant prie to dasileisti. Tas kuris sakė kitaip yra žioplys!

Radzivilas: — Ką sakysi ant to, žente?

Vaisonukas: — Jis yra niekšas!

Radzivilas: — Atsakyk jam, žente.

Dauderis: — Atsakyk jam pats.

Vaisonukas: — Jei žinočiau to asilo vardą, tai Tamistų akyse aš jį šoble perdurčiau.

Radzivilas: — Patvirtink savo apkaltinimą.

Dauderis: — Jis yra patvirtintas. Aš sakiau tiesą.

Vaisonukas: — Šviesiausias pone, tai Tamistų žentas skundėsi....

Radzivilas: — Taip, tai jis kvaršino mus.

Vaisonukas: — Tegul jis pasveikina save kad priklauso prie Tamistų garbingos šeimynos. Jei ne, tai aš jį bučiau pamokinęs apkalbėti tokį garbingą vyrą kaip aš.

Radzivilienė (ineina kartu su duktere ir Magde): — Kokis keistas dalykas yra pavydas! Štai atsivedžiau dukterį idant ji išaiškintų dalykus.

Vaisonukas: — Ar tai Tamista pranešėte savo vyrui kad aš Tamistai meilę siuliau?

Onutė: — Aš? Kaip aš galėčiau tokį dalyką padaryti! Aha, štaip! Aš norėčiau pamatyti tave mylint mane! Tik pabandyk, aš prašau, ir tuoj pamatysi su kuo kalbi! Pabandyk tik pasinaudoti įsimylėjusių įmonėm! Duokim, pasergėk kada mano vyro namie nėra, arba atrašyk meiliškas poezijas, ar ką kitą. Tik pabandyk, ir pamatysi kaip puikiai busi sutiktas!

Vaisonukas: — Na, na, poniute, bent kiek švelniau. Nėra jokio reikalo mane taip barti. Ar aš reiškiau Tamistai kada nors savo meilę?

Onutė: — Aš labai norėčiau pamatyti tave mėginant. O, gerai aš tave patikčiau!

Vaisonukas: — Užtikrinu Tamistą kad neturi ko manęs bijoti. Aš perdaug gerbiu Tamistą ir Tamistų tėvelius idant suteikti Tamistai nesmagumo. Aš nei mislyse neturėjau įsimylėti į Tamistą.

Radzivilienė (į Dauderį): — Matai.

Radzivilas: — Žente, ar esi užganėdintas? Ką ant to sakai?

Dauderis: — Akis tik man muilina, daugiau nieko! Kadangi aš turiu atvirai žodį tarti, tai sakau: ji nesenai tik gavo nuo jo meilišką laišką.

Onutė: — Aš? Meilišką laišką? Nuo jo?

Vaisonukas: — Aš rašiau jai meilišką laišką?!

Dauderis: — Taip, ir jį perdavė štai Magdė.

Magdė: — Tai melagystė!

Dauderis: — Na, jau nežiurėk kaip šventa Rozalija pupas pabėrusi.

Magdė (skėsčiodama rankom): — O tu, Dieve mano, koks to svieto pasileidimas! Kokia drąsa mane taip be pamato apšmeižti!

Dauderis: — Nutilk. Aš tave senai pažįstu, kad tavo liežuvis taip suktas kaip kreicorius. Nutilk, bo tu nesi garbingo ir augšto gimimo, ir lazda gali lengvai tavo skurelę pasveikinti.

Onutė: — Paskutinis apkaltinimas yra toks melas, tokis šmeižimas, kad mano širdis giliai pažeista. (Išeidama) Aš savo vyrą taip šėnavojau, taip gerbiau, o jis štai kuo atsimoka!

Radzivilienė (žentui): — Nešinkis iš čia! Tu nesi vertas tokios doros moteries!

Magdė: — Reikia jį gerai pamokinti. (Vaisonukui) Tamistų vietoje aš tyčia reikščiau meilę mano poniai. Kadangi man metė apkaltinimą buk aš tau padedu, tai nebebus man nuodėmės tau ir padėti. Pabandyk. (Išeina.)

Radzivilas: — Užsitarnavai, žente, kad tau tokie dalykai butų sakomi. Tavo pasielgimai visus prieš tave kiršina.

Radzivilienė: — Aš apleidžiu tave ir sakau, atmink kitą kartą padoriai elgtis su savo augštos kilmės žmona, kad daugiau tokių klaidų nepasitaikytų. (Išeina.)

Dauderis (smarkiai inpykęs): — Aš iš galvos išeisiu kuomet jųs mane, teisingą, paverčiate melagiu!

Vaisonukas (Radzivilui): — Tatai, šviesiausias pone, kad mano garbė buvo neteisingai nuplėšta, ir aš reikalauju užgana padarymo.

Radzivilas: — Tiesą sakai. Eikš, žente, ir atsiteisk su šiuo garbingu vyru.

Dauderis: — Ką? su juo atsiteisti!

Radzivilas: — Taip. Garbės taisyklės liepia atsiprašyti jei neteisingais žodžiais apšmeižei kitą.

Dauderis: — Aš nešmeižiu jo, ir sakiau teisybę. Aš permatau visą šitą komediją.

Radzivilas: — Ką matai pasilaikyk sau. Jis gi sako kad tavo žodžiai netiesa, ir to užtenka. Tu turi atsiprašyti.

Dauderis (su ironija): — Taigi, jei, duokime, aš jį raščiau miegant su mano pačia, tai reiktų jam pasakyti kad tas netiesa, ir jis butų nekaltas, o man atsiprašyti reikėtų?

Radzivilas: — Mesk ginčytis, bet prašyk dovanoti.

Dauderis: — Dovanoti? Po to....

Radzivilas: — Sakiau nesiginčyk. Aš neteksiu kantrybės, ir tuomet, sagokis, žente! Na....

(Bus daugiau)

"DIRVOS" LAIDOS KNYGOS

Attilos Siaubimas Lietuvių Kraštais. Svarbus istoriškas aprašymas senovės Hunų siaubimo po Europą ir Aziją bei Lietuvių kraštuose. Su paveikslais. Parašė J. O. Širvydas. 208 p. 1.00
Drutais audimo apdarais 1.50

Kas Slepiasi už Žmonių Pasakų. Pirmutinė tokia knyga lietuvių kalboje. Joje aprašoma ir išaiškinama įvairųs gamtos apsireiškimai, per ilgus amžius sutvėrę misteriškas Pasakas. Knyga su daugeliu paveikslų. Parašė K. S. Karpavičius. 156 pusl. .75
Drutais audimo apdarais, auksinėmis raidėmis. . 1.25

Mohamedo Kelionė į Dangų ir kiti svarbų aprašymai: Ar Mėnulis nupuls ant Žemės? Kaip Toli nuo Žemės Dangus? Ar turi Žmogus Dušią? Kam Žmogus Gyvena? Kur Prasideda Diena; Kodel žiemą Šalta; Mažas ir Didelis Mėnulis; Saulinė Planetų Šeimyna. Parašė K. S. Karpavičius. 126 puslapiai ..... .50

Užtekanti Saulė. Patriotiškumo, meilės ir mokslo paveikslėliai. Tame ineina daugelis atskirų aprašymų, labi žingeidųs ir pamokinanti, astronomijos srityje ir tt. Parašė K. S. Karpavičius. 94 puslapiai, su paveikslais ..... .35

Lietuvių Prabočiai Lydai. Istoriškas aprašymas garsingos senovės Lydų tautos, kuri, kaip matoma, yra buvusi lietuvių prabotė. Parašė J. O. Širvydas. 35 pusl. ..... .10

Teisybės Pasakos. Rankius įvairių gražių apsakymėlių, pritaikintų prie žmonių apsiėjimų ir budo. Sutaisė M. Šalčius. Cleveland, O. 1918, pusl. 67. .... .25

Tautos Vainikas.. Puikiausia dainų-eilių ir deklamacijų knygelė. Telpa joje keleto autorių — vyrų ir merginų-moterų — eilės. Visos eilės tinka deklamavimui. Puslapių 172. Kaina ..... .50c

Tautos Vainikas — Knyga antra. Eilės įvairių autorių — moterų ir vyrų. Žingeidios eilės, gražios deklamavimui. Pusl. 144 ..... .50

Ašaros ir Džiaugsmas. Rinkinys įvairių eilių, padalintų į keturis skyrius: Iš Žmonių ir Vargų Knygos; Gamta ir Žmogus; Romansai ir Satyra. Parašė Jul. Baniulis. 107 pusl. ..... .50

Filosofijos Straipsniai. Žingeidžiausi ir nauji Lietuvių literaturoje raštai iš filosofijos, paliečia įvairius klausimus. Parašė V. J. Budrikas. Norintieji susipažinti su filosofijos raštais šia knyga turi geriausią progą 1.00
Su audimo apdarais $1.50

Šešėliai. Labai akyvas tuo vardu vaizdelis, taipgi vertiniai iš garsaus rašytojo Guy de Maupassant. Knyga atskirų vaizdelių, užimančių skaitytoją ir nušviečiančių naujus dalykus. Parengė Tulelis. ..... .50
Tvirtai apdaryta $1.00

Rusijos Moterų "Mirties Batalijono" Vedėja — jos gyvenimas, vargai, ištrėmimas, pastojimas kariumenėn, sunkios dienos didžiojoje karėje, sužeidimai. Prisiartinimas Rusijos revoliucijos ir viskas kita, kuo labai visi indomaujasi. Puslapių turi 295 ..... $1.25
Gražiais tvirtais apdarais $2.00

Laimės Bejieškant. Rinkinys vaizdelių iš Amerikos lietuvių gyvenimo ir tt. Parašė Pr. Bajoras (su autoriaus paveikslu). 107 pusl. ..... .35

Rytų Pylis. Drama penkiuose aktuose, keturiolikoje atidengymų. Parašė Henry Wood. Lietuvių kalbon vertė B. Skripkauskiutė. Pusl. 67 ..... .35

Tėvynės Įspudžiai. Labai gražus eilių rinkinys. Parašė Svyrunėlis. Su paveikslais, atspausdintais gražia žalia spalva. 80 puslapių ..... .35

Veidmainystė ir Meilė. Garsi klasiška 5-kių aktų tragi drama. Parašė Schiller. Liuosai vertė lietuvių kalbon vertė P. Norkus. Pusl. 182 ..... .50

Grafas Kaimiečio Bernu. 6-ių aktų komedija su dainomis ir šokiais. Parašė F. Krawcowicz. Vertė Z. Bagdžiuniutė. Pusl. 50 ..... .25

Užkeikta Mergelė. Sceniška pasaka, keturių aktų, šešių atidengimų. Parengė V. J. Pietaris. Labai lengva lošti, dalyvauja penki vyrai ir pora moterų. 35 puslapiai ..... .25

Tremtinis. Augusto Strinbergo žingeidi vieno veiksmo drama iš pradžios krikščionybės ir pagonybės kovos su ja. Vaizdina Skandinavų gyvenimą. Vertė A. A. Tulys. 47 pusl. ..... .25

SEPTYNI SENOJO PASAULIO STEBUKLAI

Lietuvių Kalboje Sutaisė K. S. K.

(Tąsa iš pereito num.)

Karėms besitęsiant, kapo statymas ėjo pirmyn, tečiau Artemisia neturėjo tos laimės matyti jį užbaigtą. Per du metu ji apgailestavo savo mylimo brolio-vyro, ir tuomet, 351 m., pati likosi palaidota prie jo.

Su Artemisos mirtimi darbas ant kapo budavojimo neleista užbaigti. Kiekvienas iš tų keturių skulptorių turėjo paskirtą jiems kapo pusę išdailinimui, ir kiekvienas kuolabiausia stengėsi perviršinti kitus savo darbo puikumu. Kuomet pinigai išsibaigė, darbas likosi darbu meilės ir atsidavimo; garbė buvo atlyginimu už tai. Nėra žinoma kokiais metais kapas likosi užbaigtas, tečiau jis buvo užbaigtas, o visi, kurie jį matė, neapsakomai stebėjosi.

Senieji rašytojai nepaliaujamai apie tą Mausolijų arba Mausalio kapą aprašinėjo. Viduramžių keliauninkai apipasakoja kaip tas kapas nyko ir žuvo, o dabartinių laikų kasinėtojai Halikarnasse jo griuvėsius iškėlė į šviesą. Vienas iš daugiausia minėtų jo apipiešimų buvo tas, kuomet jį pamatė Anaksagoras ir nusistebėjo: "Kokia daugybė pinigo paversta į akmenį." Geriausias iš ankstyvųjų laikų aprašymų yra Plinijaus, kuris gyveno jau keturis šimtmečius tam kapui išstovėjus. Suminėdamas artistus, dirbusius prie budavojimo, jisai sako:

Artemisia padirbdino šį kapą savo vyrui, Mausaliui, Karijos Kunigaikščiui, kuris mirė antrame šimto septintos Olympiados mete. Tasai darbas prie septynių stebuklų priskirtas svarbiausia delei tų artistų truso, kuriuos jau suminėjau. Iš šiaurinio ir pietinio šonų kapas tęsiasi po 163 pėdas, iš priešakio ir užpakalio trumpesnis; visas apimantis aplinkui plotas yra 411 pėdų; išbudavotas 25 uolaktų aukščio; aplinkui jį yra sustatyta trisdešimts šeši pilioriai.

Visos budavonės dalis apimanti patį kapą, vadinta Pteron. Rytiniame šone ant sienos skulpturos buvo išdirbtos Skopo, šiauriniame — Bryaksio, pietiniame — Timothejaus, o vakariniame — Leocharo.

Pirm negu artistai buvo savo darbą užbaigę, mirė karalienė Artemisia, tečiau jie nepertraukė darbo iki jis visiškai likosi užbaigtas, skaitydami tai kaipo paminklą savo pačių garbės ir dailos. Iki šių dienų vis dar tebesiginčijama, kurio iš tų keturių darbas butų puikiausias. Prie tų skulptorių buvo prisidėjęs penktas artistas. Nes viršuje Pterono įrengtas piramidiškas uždangalas, arba stogas, augštumu lygiu apatinei budavonės daliai, nusmailėjantis dvidešimts keturiais laiptais. Ant pačios viršunės stovi marmuro skaptuotas vežimas su keturiais arkliais, kurį padirbo Pithys. Šitas priedas visą kapo augštį iškėlė iki 140 pėdų.

Senoviški apipasakojimai apie tą kapą yra taip susipynę ir vienas kitam prieštaraują, kad dabartinių laikų tyrinėtojai, kurie bandė jo pavidalą atstatyti, mažai teturėjo pasekmių. Jeigu dabar karalienė Artemisia galėtų prisikelti ir pamatyti Šv. Jurgio bažnyčios bokštą Bloombury miesto, Anglijoje, kuris, kaip architektas manė, yra padirbdintas pagal tojo garsaus kapo modelio, ji be abejonės neįstengtų įžiurėti jame jokio panašumo. Tečiaus griuvėsių atkasimai laikui bėgant davė mums tikresnio supratimo, ir Škotų Apeigų Šventinyčia Washingtone, Amerikoje, yra įrengta daugiau pagal to kapo modelio.

Prirengimui tam kapui pamatams vietų architektai nulygino toj vietoj buvusias uolas, viename šone nuskaldydami net iki penkiolikos pėdų gylio. Pamatai, padėti ant šitos skalos, buvo 127 pėdų nuo rytų į vakarus ilgio, ir 108 pėdos nuo pietų į šiaurius pločio. Taigi budinkas nevisai buvo keturkampis.

Žalsvas pamatams akmuo buvo skaldomas netolimoje kaimynystėje ir nutašytas į šmotus abelnai keturių pėdų keturkampius, vienos pėdos storio. Akmenįs buvo vienas su kitu sujungti geležiniais kabliais. Per pamatų sieną ėjo takas, išdailintas marmuro švartomis, linkui paties grabo.

Ant pamatų stovėjo kantuota podium arba grabo sklepas, 114 pėdų ilgio ir 92 pėdos pločio. Jis taipgi buvo iš žalsvo akment, apsupto marmuru. Ant grindų tame sklepe buvo stovylų grupės, o sienų nuogumas padengtas skulpturuotomis marmuro švartomis. Visuose keturiuose kampuose buvo akmeninės platformos su raitelių grupėmis.

Ant viso įrengto kapo sklepo stovėjo pteronas, arba gaubtis, kaip keturkampė padengta platforma, paremta ant trisdešimts šešių karbuotų Joniško stiliaus piliorių, dvidešimts devynių pėdų augščio, vienas nuo kito po dešimts pėdų atstu. Tarpe piliorių stovėjo marmuro stovylos, o virš jų, prasitęsusios per visus keturis budavonės šonus, buvo vadinamosios kaktos arba priešstoginės fryzos, kurių išdailinime ir įrengime tie didieji senojo pasaulio skulptoriai stengėsi palikti savo darbą, pratęsiantį jų garbę per amžius. Viename šone akmenyje buvo ištašyta paveikslas kovos tarp Grekų ir Amazonių. Kitame — buvo Kentaurų kova. Kas buvo ant likusių dviejų priešstogių išdirbta, nebežinoma.

Sekantis prie budavonės užbaigimo buvo paties viršaus piramida arba čiukuras, kuris savo apačioje prasidėjo ilgaisiais budinko šonais nuo 105 pėdų ilgio. Stogo dvidešimts keturi smailumon nuvedantįs laiptai buvo išdirbti iš marmuro šmotų, po keturias pėdas ilgio ir penkiolika colių storio. Dideliais karbais ir kabliais tie stoginiai akmenįs sudrutinti laikymuisi.

(Bus daugiau)

Lietuviškai-Angliškas ir Angliškai-Lietuviškas

ŽODYNAS

Didžiausias turtas žmogui, kuris jį turi, Amerikoj gyvendamas. Telpa jame visi žodžiai ir vieni prasideda Lietuviškai, kita dalis Angliškai, kada katros kalbos žodžio reikia, tame skyriuje ir randi. Važiuojančiam į Lietuvą butinai reikėtų jį turėti, kad neužmiršus Angliškos kalbos, kuri čia Amerikoj buvo naudinga. Jis bus jums didelis pagelbininkas. Be jo nei vienas parvažiavęs Lietuvon negalės apsieiti, nes tenai bus reikalų su Anglija, su Amerika ir jų atstovais. Kurie patįs nesinaudosit, parvežkit saviškiams, nes Lietuvoje žmonės labai užsidegę Anglų kalbos mokinimusi.

Katalogo No. 3146. Drutais apdarais $10.00
Tas pats, gera morokko oda, labai drutas $11.00

SUSTOK — ŽIUREK — IR — KLAUSYK

Šiam Žingeidžiam Pasiulymui!

ŠEŠI DALYKAI TIKTAI UŽ $6.00.

RASYK ŠIANDIEN — viršuj iliustruotų Daiktų ir gavęs parodyk juos savo kaimynams, draugams, etc., ir lai jie apsprendžia jų augštą vertę.

Jei nori suprasti jų didelę vertę, tik pasinaudok pirma proga šio didelio pasiulymo ir busi musų atstovu.

Ta propozicija yra lengva atlikti, todel neabejok. Tik iškirpk šį paveikslą, parašyk savo vardą ir adresą AIŠKIAI, indėk 3ˢᵉ. stampom ar kitaip už persiuntimą, ir mes pasiųsim tuos daiktus kaip jie perstatomi ir apačioje yra įvardinti.

1—**Geriausias Kuku Laikrodis**, brangiausio drūčiausio medžio, gražiai išdrožinėtas rankom todel dar vertesnis. Viduriai yra geriausio darbo, sutaisyti laikymui tikro laiko, ką ir atlieka, nes reguliuojami vogom, ir garantuoti laikymui visą amžių.

2—**Automatiškas Plaukų Kirpikas.** Kirps jums plaukus lyg šukuojant.

3—**Gelžkelio Stiilaus Laikrodėlis** sidabruotuose nikelio lukštuose, gerai išdarytas ir išmargintas. Jo nikeliniai viduriai sutaisyti laikymui geriausiai laiko, ir yra garantuotas ant daugelio metų.

4—**Auksuotas Žiedas su jusų vardo raide.**

5—**Barometras**, naujausias, pagerinto išradimo, parodo orą diena pirmiau kois sekančią dieną bus moteriška lėluke išeinant per duris jei bus gražu, o jeigu lietinga moteris nepasirodo ir jos vietoj išeina vyras su lietsargiu. Ant sienos viduryje randasi Termometras, kuris parodo temperaturą. Tokis naudingas dalykas kad nei vienas neturėtų be jo apsieiti.

6—**Graži Užrašų Knygelė** gražiais odos viršais su veidrodėliu ant viršaus. Vienas iš reikalingiausių dalykų ką kiekvienas privalėtų turėti.

Nei vienas iš šešių tų daiktų neparsiduoda paskirai, nes tik tokiu bendru pardavimu galime juos taip pigiai atiduoti kad kiekvienas gali nusipirkti. Jeigu atrasite kad jie nėra verti dusyk tiek kiek mokate mes pinigus jums grąžinsime. Šis skyrius daiktų ištikro jums patiks ir jusų draugai panorės ir pasiskubins taipgi gauti, o gal ir pats panorėsi kitą tiek nusipirkti — TAIGI, PASISKUBINK DABAR!

Union Sales Co. 673 W. MADISON ST. Dept. 420 **Chicago, Ill.**

ŽEMĖ TURĖS LENKTYNES SU KOMETA

Kalifornijos universiteto astronomijos skyriaus vedėjai paskelbia, jog per vieną mėnesį šią vasarą musų žemė turės lenktynes su kometa Pons-Winnecke, kuri atsilanko į musų erdvę birželyje. Pons-Winnecke yra pusiau Francuziška pusiau Vokiška, ji yra periodiška kometa, savu laiku, kaip jau čia buvo minėta, pasirodanti ir vėl nusitolinanti.

Pons-Winnecke ateina iš tamsių šaltų dausų linkui saulės ir keliauja į tą pusę kur ir žemė eina atlikdama savo nuolatinę kelionę aplink saulę. Arčiausią savo punktą prie saulės kometa prisieks birželyje, ir paskui suksis atgal, apėjus lanku aplink saulę. Tuo keliu kur kometai reik praeiti užeis ir žemė, ir tada prasidės lenktynės, nes abi — ir žemė ir kometa — eis į tą pačią pusę.

Birželio 20 d. žemė pasieks tą savo kelio punktą iš kur ji jau grįš atgal į pietus — tai yra prasidės žiema. Tas punktas yra tolimiausias nuo saulės žemės pailgo kelio dalyje, kur sukdamasi žemė eina smarkiau. Apie tą punktą suktis ir kometa pradėjimui savo kelionės atgal iš kur ji atėjo. Bet kometa lenktynes laimės, nes kada jos prasidės kometa jau bus pirmyn paėjus apie penkiolika milijonų mylių. Žemė ir visos kitos planetos, kurių keliai aplink saulę yra pailgi, atėjus į tų pailgumų galus visada lekia labai smarkiai, nes beveik ant vietos reikia jai suktis; taip buna ir pietiniame ir šiauriniame kelio gale. Savo grįžimo į žiemą kelio gale saulė dės visas spėkas prieš kometą. Kadangi lenktynių laimėt negalės, žemė nors savo intekmės spėka išmuš dalimai kometą iš kelio, vienok ji tęs savo kelionę ir atsitolins, tuo pačiu tarpu suduodama savo uodega per žemę, nuo ko pasipils kibirkštįs. Tos kibirkštįs žinomos kaipo moteoriškas lietus.

Paskiausiu apskaitymu kometa randasi apie 35,000,000 mylių nuo žemės; jos artimiausias priėjimas bus 132 astronomiškos vienutės arba 12,000,000 mylių. Taip bus birželio 7 d., ir tada prasidės lenktynės, o birželio 27 d. kometa galutinai bus lenktynes laimėjusi.

Per daug ilgų metų ši kometa buvo besiskubinanti linkui žemės, iki pagaliaus ji patėmyta dausose už Neptuno kelio, t. y. už tolimiausios musų sistemoje planetos. Kartais, jeigu ji kiek skirtingesniu budu prie žemės prisiartintų negu dabar išskaitliuojama, bus padaryti nauji išskaitliavimai; gali net buti ji matoma.

Pons-Winnecke nėra iš didžiųjų kometų, užtai nuogai akiai nebus beveik ko matyti. Arčiausioje savo prie žemės pozicijoje ji bus kaip aštunto ar devinto didumo žvaigždė, taigi visai nematoma be žiuronų. Jokios žvaigždės mažesnės už šešto didumo mes be teleskopų ar žiuronų negalime matyti. Nieko apie kometos atėjimą mes neįžiurėsime paprasta akia iki galutinai neprasidės meteorų arba "puolančių žvaigždžių" lietus. Tada žinosime jog kometa savo uodega užšveitė žemei.

Pats meteorų lietus nebus irgi niekuo blėdingas, jei bent tik gražus vaizdas, kad tik oras bus tyras ir juos galėsime matyti. Moteorai galės virsti ir meteoritais, t. y. rasis iš jų tokių didelių kurie nukris ant žemės. Patįs meteorai visados dingsta ore, pavirtę į dulkeles, sudegę per žemės orą lėkdami. Iš jų matysis tik bryžiai ugnies ir viskas. Daug ir meteoritų yra nupuolę ant žemės nuo tada kaip žmonės pradėjo atkreipti į juos domą, vienok jie visados pasirodė žmoniški: krinta į ežerus, miškus arba tuščius laukus, ir niekados nesistengė užgauti namą ar nukristi mieste.

Youngstown, O., astronomai skelbia patėmiję kitą kometą, vadinamą Reed's. Ji esanti matoma nuoga akia be teleskopų pagalbos. Ši kometa randasi po pirmutine skaisčiausia žvaigžde apačioje šiaurinės žvaigždės. Galima matyti tik aiškioje naktyje.

Astromylis.

Amerikos Laikraščiai Labai Lietuvos Jaunimo Mėgiami

(J. Karpavičius, Providence, R. I., gavo sekantį laišką nuo Anatolio Čepulio, Mariampolės 10 pėst. pulko kar. raštininko.)

Mariampolė, bal. 14, 1921 m.

Gerb. Tamista Karpavičiau!

Labai ačiu Tamistai už laikraščius kuriuos aš visus gavau ir kuriais pasidalinau su draugais. Abelnai Amerikos Lietuvių laikraščiai daro labai malonaus įspudžio; jųos paskaitęs aiškiai matai kad jųs, nors ir taip toli budami nuo musų bendros Tėvynės-Lietuvos, jos neužmirštat ir atjaučiat visus jos opiausius reikalus. Taigi sakau, labai malonus įspudis, tik, žinoma, kaip ir kiekviename dalyke yra blogosios ir gerosios pusės, tai kaip ir pas mus Lietuvoje yra partiniai ginčai, viena partija ant kitos, kaip ant atskirų veikėjų taip ir abelnai visų kas jai (partijai ir jos reikalams) priešingas, o butų gerai kad supratų jog tai ne tik jų bet ir Lietuvos reikalams labai kenkia.

Aš tarnauju 10 pėstininkų Mariampolės pulke raštininku Ukio Dalies štabe, esu baigęs 5 klases gimnazijos ir mobilizuotas kaip ir kiti inteligentai pernai rudenį (1920 m.). Gyvenimas musų indomumo beveik jokio neturi. Dabar fronte ramu, ir tik retkarčiais neutralinėje zonoje apie Punską ir kitose vietose, tarp Seinų ir Suvalkų, Lenkų plėšikai kartais ateina pasiplėšti į kokį kaimą, bet čia apsieina beveik be kariumenės pagalbos, kadangi vietos šauliai, kurių ten yra gan daug, juos išvaiko, gerokai su jais pasišaudę.

Paskutiniu laiku buvo paskliding gandai kad Lenkai mus puls, bet gandas taip ir liko gandu. Jie buvo atsivežę daug kariumenės ir mobilizuoja užimtose jų vietose jaunus vyrus, bet kolei kas dar nieko nematyti. Musų kariumenė visgi yra pasirengusi ant kiekvieno antpuolio iš bent kurios pusės. Ir jie mums ir nebaisųs, nors turi daugiau ginkluotų jiegų; jų kariumenė nors ir gausi, bet netaip gerai yra aprupinta kaip musų, ir neturi tokios dvasios kokia yra pas mus.

Jei ir toliau susirašinėsime, aš daugiau parašysiu, kadangi apie viską, visus reikalus antsyk aprašyti sunku. Politikoje nieko irgi beveik naujo. Atsistatydino Krašto (Karo) Apsaugos Ministeris pulkininkas leitenantas Žukas, jo vieton paskirtas prof. Šimkus. Atgavom nuo Latvių Palangą, del kurios buvo tiek ginčų, ir vieną laiką mes manėm kad neapsieis be kraujo praliejimo, bet ačiu arbitražui tai neįvyko. Su Lenkais irgi dar ne taip greit bus užbaigta, ir čia sunkiau, bet visgi turim viltį kad irgi pasiseks šiokiu ar tokiu budu susitarti; jie patįs anksčiau ar vėliau turi susiprasti.

Jei bus galima, prašau ir toliau mus neužmiršti ir prisiųsti laikraščių, geistina ir žurnalų ir knygų, kokios bus galima.

Anatolis Čepulis.

Nuo Red.: Nuolatos girdime tokius ir panašius musų kariumenės prašymus Amerikos laikraščių, žurnalų, knygų. Daugybės yra jau užrašę kaip kareiviams draugams-giminėms taip ir namuose gyvenantiems, bet toli gražu ne visi kurie turi kariumenėje savo brolius, gimines ar šiaip draugus. Užrašyti bile laikraštį kainuoja visai mažai, o musų jaunuoliams nauda labai didelė. Taipgi siųskite patįs savo laikraščius, kuriuos turit užsirašę. Perskaitę nesuvelkit, surinkit, susukit į tvirtą popierį, suriškit ar suklijuokit iš šono, ir užlipinę po centą nuo dviejų unciją siųskite.

Wilsonas Žada Prabilti

Buvęs prezidentas Wilson, po ilgo tylėjimo, žada prabilti. Jis seka tarptautinius reikalus ir vis ką tai rašo, ko nei jo artimiausi draugai nežino. Wilson yra gabus istorikas, buvęs profesorium universitete pirm išrinkimo prezidentu.

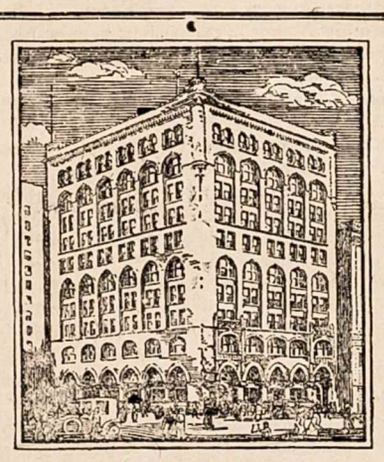

Visi kurie nori taupyti ras šiam banke draugingą sutikimą. Jis egzistuoja grynai tik patarnavimui taupytojams.

Vienas doláris atsidarys čia jusų sąskaitą.

Incorporated 1849

Society for Savings

in the City of Cleveland

PUBLIC SQUARE

Didžiausias ir Seniausias Taupymo Bankas Ohio Valstijoje

"DIRVOS" SKAITYTOJAMS

DOVANOS

IKI pabaigai šių 1921 metų, VISIEMS 'Dirvos' Skaitytojams, užsimokantiems metinę prenumeratą, bus duodamos didelės dovanos — didžiausios, kokias kada Amerikos Lietuviški Laikraščiai davė.

¶ Visiems "Dirvos" skaitytojams yra paskiriamos sekančios dvi knygos, iš kurių vieną pasirinkite ir siųsdami savo prenumeratos pinigus — už visus metus tiktai — pažymėkite kurią knygą Jųs norėtumėt gauti. Jos yra:

"ATTILOS SIAUBIMAS LIETUVIŲ KRAŠTAIS"

Parašė J. O. Širvydas. Puslapių 208. Su paveikslais. Labai žingeidus istoriškas piešinys iš senovės siaubuno barbaro Attilos vajonių po Aziją ir Europą, taipgi Lietuvių gyventose vietose.
DUODAMA TIK DRUTAI APDARYTA.
Pardavimo kaina $1.50.

"KAS SLEPIASI UŽ ŽMONIŲ PASAKŲ"

Parašė K. S. Karpavičius. Pusl. 156 (didesnio formato). Su paveikslais ir žemlapiais, nurodančiais vietas gamtinių apsireiškimų. Platus sulyginimas gamtos veikmės ir žmonių pažiurų į tai.
DUODAMA TIK DRUTAI APDARYTA.
Pardavimo kaina $1.25.

Pasirinkit Vieną iš Jų!

¶ GAUS dovanas — vieną iš tų knygų — visi skaitytojai, ar kurie užsirašys arba atnaujins savo prenumeratas patįs; tiesiog, arba per musų agentus. Agentai patįs knygų neišduos, bet jie turi pažymėti prisiųsdami pinigus, kokią knygą užsirašantis pasirinko — ir bus tiesiog skaitytojui į namus nusiųsta be atidėliojimo.

¶ Kurie norite gauti vieną iš tų knygų tuojau, nelaukdami iki jusų prenumerata pasibaigs, galit atnaujinti **dabar** ir knygą prisiųsime kaip ir visiems.

¶ Jeigu Jusų prenumerata baigsis tik po Naujų Metų — galit atnaujinti nelaukdami, nes dovanos po Naujų 1922 Metų jau negausite.

¶ Tos pačios knygos bus duodamos ir užrašantiems "Dirvą" į Lietuvą arba kitas pasaulio dalis.

"Dirva" metams S. Valstijose	$2.50
Kanadoje "	$3.00
Lietuvoje "	$3.50

Norėdami gauti dovanas, pinigus už prenumeratą siųskite:

"DIRVA"
7907 Superior Ave. Cleveland, O.

Honore de Balzac.

TRAGEDIJA JUROJE

(Vertė **Karolis Vairas**).

(Iš Louis Lamberto laiško)

(Tąsa iš pereito num.)

"Perotte sake ji juokianties, kada ji ateina pas ji, bet gali tu kalbeti jam ir apie saules spindulius migloje, — jis visados yra rustus, kaip audra."

"Bet", sakau aš, "tamsta tik padilgini musu žingeiduma, ne patenkini ji. Ar žinai, kas ji prie to privede? Ar tai buvo rustumas? Ar prasižengimas? Ar isiutimas?.... Ar jis?...."

"Ak, pone, turbut niekas kitas, tik aš ir mano tėvas žinome tikra teisybe. Mano motina, amžina jai atilsis, tarnavo pas teiseja, kuriam Kambremeras viska išpasakojo. Žmones sako, buk kunigas daves jam išrišima tik ta išlyga, kad jis viska pasakys teisejui. Mano vargše motule girdejo Kambremera pasakojant visai be noro, — mat, teisejo kambarys buvo šale virtuves. Ji girdejo, ji jau yra mirusi, ir teisejas irgi jau mires. Mudu su tevu turejova prižadeti motinai niekam apie tai nepasakoti, bet aš galiu jums pasakyti tiek, kad ta vakara, kaip motina mums pasake, mano plaukai atsistojo...."

"Pasakyk mums, žmogeli, mes niekam kitam nepasakysime."

Žvejys pažiurejo i mus ir šitaip pasakojo:

"Petras Kambremeras, kuri jus ten matote, yra vyriausias Kambremeru. Jie visi, tevai ir sunus, buvo žvejai-jurininkai, per gentkarčiu gentkartes. Ir ju pats vardas parodo, kad ju kelias buvo jurose. Anas, kuri matete, buvo žvejys, su savo valtimis. Jis plaukiodavo i juras sardinku žvejotu ir kartais net leisdavosi toliau, giliu juriu žuvies ieškotu. Jis net butu isitaises laiva ir butu leidesis dar toliau, jei ne ta priežastis, kad nenorejo palikti savo moteri, nes labai ja mylejo. Ji buvo daili moteris, Brreuin'iute iš Guerandos — daili buvo — ir geros širdies. Ji taip mylejo savo vyra, kad tik sardinku žvejotu pakraščiais ir teleisdavo. Palaukite! Jie gyveno antai ten", tare žvejys, palipejes ant uolos, kad parodžius mums saluke, lygu vidurjury, tarp diunu, kuriomis mes ejome, ir suriu Guerandos balu. "Ar matote ana nama? Tai buvo jo namas. Jacquette Breuin ir Kambremer turejo tik viena kudiki, berniuka, kuri taip mylejo — kaip aš turečiau pasakyti? — Na, kaip vienturti! Iš galvos jie liuoba eina del jo. Jei judvieju mažas Jokubukas — atleiskite man, poniute, — pridarytu jiems ka i ju sriuba, tai jie sakytu sriuba nuo to saldesne pasidarius. Kiek kartu mes matydavome ji turgadieniais perkant vaikui visugražiausiu žaislu! Tai buvo išdykumas, — visi taip sakydavo. Mažiukas Kambremerukas nepoilgam pamate galis viska daryti, taigi ir augo kaip koks raudonas asilas, padukes ir patvirkes. Jei kas ateidavo pas teva ir pasakydavo: "Tavo sunus tik neužmuše Tair-Ta', tai tevas budavo nusikvatoja ir atsako: 'Ta-ta-ta, užtai iš jo bus geras jureivis! Jis ko gero bus karaliaus laivyno admirolas!' Arba kitas kaimynas pasako: 'Petre Kambremere, ar tu žinai, kad tavo padykelis išdure Pougaudu mergaitei aki?' Petras ir atkerta: 'Na, tai iš jo bus geras mergininkas!' Nieko, rodos, nebuve tame padykusiame vaike blogo. Dešimts metu sulaukes toks jau buvo peštukas, kad budavo i aki šoka, kiekviena užkabina; budavo, pagaus viška ir nusuks galva; arba užsilips ant kiaules ir joja per kaima, arba del juoko krauja kiaulei paleidžia. Prisiekiu, kad jis kraujuose maudytusi, kai miškinis katinas! 'Iš jo bus geras jureivis', sakydavo tevas, 'jis megsta krauja!....'

"Matote, aš visa tai paskui atsiminiau," pastebejo sau žvejys. "Ir Kambremeras atsimine", pridejo patylejes.

"Tuo tarpu Jokubas sulauke penkiolikos metu amžiaus — na iš jo pasidare tikras riklys. Liuoba eina ir, kvaili nuduodamas, spardosi ir daužosi Guerandoje ir Savenoje. Paskui jau užsimane pinigu; pradejo vogti nuo motinos, ir ji nedryso nei žodžiu užsiminti apie tai tevui. Kambremeras buvo teisingas žmogus; jei kas budavo per klaida duoda jam dvi ditki daugiau, ne kaip rodo jo saskaita, jis eitu tris mylias, kad tas dvi ditki sugražinus.

"Pagaliaus, viena gražia diena, kada tevas buvo iškeliaves žvejotu, iš namu viskas liko išvogta. Ju sunus išneše komode, pataline, marškinius, drabužius. Nepaliko nieko, tiktai keturias sienas. Viska pardave kad turejus kelionei i Nantes. Vargše motina akiu ka neišverke, per dienas naktis verkdama. Reikejo tevui pasakyti, jam sugryžus iš žvejones, ir ji bijojosi tevo — ne už save — ne! Už ta ledoka. Petrui Kambremęrui sugryžus, pamačius kad namuose nieko nera ir paklausius: 'Ir kas čia dabar po galais atsitiko?' — jo moteris, pusiau gyva iš baimes, vos-ne-vos pasakė: 'Mus apvoge, apvoge....' 'O kur Jokubukas?' 'Iškeliavo žvejotu....' Bet niekas nežinojo, kur tas padauža buvo išsivilkes. 'Taigi, jis megsta!' Pastebejo tevas.

"Po šešiu menesiu vargšas tevas išgirdo, kad jo sunus turejo stoti prieš teiseja Nantes mieste. Eina tevas i Nantes pesčias (pesčias, mat, greičiau gali nueiti, ne kaip juromis), paliuosuoja savo sunu ir parsiveda ji namo. Jis neklausia jo: 'Ka tu darei?' Jis tik sako jam: "Jei tu nebusi namie su motina ir manim per du metu, jei nebusi teisus, jei neisi žvejoti ir negyvensi, kaip kiekvienas padorus žmogus, — atsimink: turesi **su manim** pasirokuoti!' Kvailas jaunikaitis, manydamas teva juokaujant, išsišiepe i ji. Senis Petras drože jam už tai per galva, ir Jokubukas nuo to išgulejo lovoje arti šešis menesius. Tuo tarpu vargše motina džiute džiuvo iš susikrimtimo.

(Dar bus)

PRIEŠ LIETŲ

O, tykus, tykus pavakarėlis,
saulutė leidžias, jau žemai;
Ant dangaus matos balt's debesėlis,
slenk' jis padangiais sau ramiai.
O, ten ir kitas paskui jį plaukia —
skubinas-traukia irg' tolyn,
Rodos lyg jojo kas ten kur laukia,
prie savęs šaukia jį artyn.
Ne, niekas jųjų tenai nelaukia —
juos tiktai vėjai stumia pris'spyrę,
Tai jie ton pusėn, kur vėjai, traukia,
vietos nei kelio net nepatyrę.
Ir vos saulutė tik nusileido,
sužibėt žvaigždės dar nesuspėjo,
Dangaus nebuvo matyt jau veido, —
viskas aptemo — ir lyt pradėjo...

SAULUTEI

Švieski, saulute skaisčioji,
Gaivinki tu kožną vargdienį,
Lai linksmins dienelė gražioji
Nuilsusį vargšą kiekvieną.
Čiulbėkit, paukšteliai brangieji,
Lai giesmės jųs skamba augštybėj,
Jųs gėris balseliais vargieji
Žmoneliai, ir jaučias ramybėj!

GERAI

Gerai yr' vasaros dienelėj,
Tarp lapais užklotų medelių,
Žalioj girelėj prie upelio
Besėdint ant kieto akmelio
Ir turint rankoje knygelę —
Ramiai praleist ilgą dienelę,
Kad žib' skaisčiai danguj saulelė,
Kad puikiai čiulb' girioj paukšteliai,
Tyliai čiurlena kad' upelis —
Skaityti meilės tad' daineles!

507. Žemių dulkės. Apysaka parašyta M. Radzevičiutės. Yra viena iš geriausių, svarbiausių ir pamokinančių pasakų. Vertė Dr. V. Kudirka. Plymouth, Pa. 1901, pusl. 226 ..... 50c

1595. Socialistiškas klausimas XIX amžiuje. Pagal grovą A. de Mun, vertė J. Uosis. Shenandoah, Pa. 10c

1465. Iš ko kyla melai ir skriaudos žmonijoje. Parašė kun. V. Dembskis. Shenandoah, Pa., 1899, pusl. 171 ..... 75c

Kun. Dembskis, jo gyvenimas, raštai ir darbai — gyvas piešinys didelės atminties musų pirmųjų minties liuosuotojų didvyrio. Su paveikslais ir dailiai atspausdinta knyga, 165 puslapiai.. 1.00

KNYGA APIE LIETUVOS KARIUMENĘ

Puikiausias iš dailiųjų musų spausdinių, — didelio formato knyga, su daugybe paveikslų Lietuvos Kariumenės, jos vadovų, lavinimosi punktų, jaunikaičių kovotojų, kurių ne vieną iš veidų pažinsite jusų kaimo ar parapijos narsuolį. "LIETUVOS KARIUMENĖ" tai knyga iš 176 puslapių, gražiais minkštos odos viršais; plačiai aprašo musų Kariumenės pradžią ir jos veikimą iki 1919. **Reikalaukit "Dirvos" Knygyne. Su prisiuntimu kaina $3.00 Nedaug jų tėra.**

JUOKIS

ir Svietas juoksis sykiu su tavimi

ORAS SEKANČIAI SAVAITEI

(Juokų Skyriaus Meteorologijos tėmijimai parodo)—

Gal bus vėsu, o gal šilta ir bus lietaus su perkunija.

O, TIE ŽODŽIAI, TIE ŽODELIAI!

Jau netikėsiu daugiau
jų žodžiams,
Nes taip nuo amžių jos mus
klaidina,
Ką tik pasako, ką tiktai
žada,
Visada kitkas iš to išeina.

Jei kuri meilę savo kam
žada,
Žiurėk, jau kitą ji tuoj sau
renkas,
Ir tu, daug laukęs, daug ko
tikėjęs,
Palieki vienas, apleistas,
menkas....

Jau kovo mėn. jos pavasarėlį
Šiltą ir gražų reiškė-žadėjo
Bet ir gegužis senai užėjęs,
Žieminis šaltis dar nepraėjo.

Netikėlis.

Nuo Juokų Red.: Ir ką dabar darysi. Bereikalo gerb. Netikėlis užsipuola ant musų poečių, p-lės Kleopatros ir gerb. Eleonoros, kurios pirmiausia pavasarį užskelbė, dar tik kovui beesant. Bet juk jos negalėjo žinoti kad taip bus, kad gegužis bus šaltas. Kad taip žmonės galėtų iškalno nujausti kas bus toliau, o nesivaduotų tik tuomlaikiniais įspudžiais, kiek tai gero patįs sau ir žmonijai padarytų. Bet dabar, kolei taip yra...

N. B. Gal gerb. Netikėlis kitą priekabę prie antrosios žmonijos pusės turi: gal kas nors panašaus yra ko šiandien (tik ne šiame num.) gerb. Cirineušas verkia, gerb. Mučelninkas kankinasi ir eibės kitų — tyli. Gal.... ką gali žinoti. O gal tame, visgi, tik jo paties kaltė kad buvo toks kaip jo po šiomis eilėmis parašas rodo.... Kas gali žinoti, kas gal pasakyti....

Poezija yra dailos dalimi ir labai melstume savo poetų nepanaudoti jos keršto temose ar kaip daro tie ką sako jog visų kraujas yra raudonas, tik kapitalistų baltas, ir užtai jį reikia išlieti.

P-lė Kleopatra prašo patalpinti šį jos laiškelį gerb. Vyturėliui, buv. "Dirvos" poetui:

"Kodel negiedi, gerb. Vyturėli? — pavasaris jau čia! Saulutė skaisčiai žemę nušvietus, dienelės gražios čia. Bus liudna arti ir artojėliui kada negieda jam Vyturėlis. Jis visad eidams į lauką dirbti klausos kur skamba jo giesmužėlės!"

Paskelbus mums lenktynes už laimėjimą didžiausios garbės šio skyriaus poetams, jau gauname eilių kiek nesitikėjom. Pirmiausia pasirodė gerb. Cirineušas su savo graudžiais verksmais — ir kaip matome dar jis vis meilės kryžių tebevelka. Jo eilių, kurias tam kontestui prisiuntė, ištekių nuo dabar iki birželio 24 d. ir dar daugiau. P-lė Kleopatra irgi prisiuntė porą, ir iš jos pridėto laiškelio mes pastebėjome joje tą nuo Jievos laikų moterų užlaikytą ypatybę: žingeidumą. Ji visgi pasidrąsino paklausti: "Kokią gi knygą duosite?" Reikia jau pasakyti: tai bus "Trimitas", naujausia dar parašytų eilių knyga, kurią tuoj "Dirva" išleis. Knyga bus iš apie 150 pusl. (pereitą sykį sakėme tik apie 100 pusl.).

Gerb. Mučelninkas irgi prisiuntė; gavome taipgi nuo gerb. Saulėtekio Vaiko; o vienas užklausia tik ar ir jis gali konteste dalyvauti. Gerb. Audra gal irgi apie tą laiką užsiaus.

Tai bus, kaip iš visko matosi, tokios poetų lenktynės kokias šis skyrius pirmu kartu matys. Gali net perviršyti senovės Grekų poetų lenktynes, už kurias jie gaudavo tik alyvų šakų vainiką. Šią gadynę žmonės su vainikais nevaikščioja. Mat, keičiasi žmonės, ir mados su jais.

Juokų Red.

St. Baltrunas (iš New Yorko) klausia, ar reikalinga dėti taškas po parašu vardo ir pavardės laiškuose ir visokiuose sokumentuose.

Turime pasakyti kad abelnai priimta po tokiais parašais taškų nedėti. Tą madą badnė įvesti čia kitais sykiais buvęs atsilankęs gerb. A. Bulota. Jam pasisekė, ant kiek tas jį paliečia: jis galiaus padėjo savo karjerai tašką.

Vasarai ateinant, pakalbėsime ir apie gerb. Muses. Tai yra veisliausi sutvėrimai pasaulyje. Normaliai imant, vienos musės ainių tarpe balandžio 15 ir rugsėjo 10 d. pasilieka 5,598,720,-000,000. Daktarai skelbia jog musės užkrečia visokias ligas. Yra antra nuomonė tarp žmonių: "Mylėkit nekaltus gamtos sutvėrimus". Ta priderinta visiems kitiems sutvėrimams, bet jei taikinti prie musių, tai....

Dauguma žmonių sako kad jie patekę karėje iš baimės numirtų. Bet kurie dalyvavo karėje nei vienas nenumirė: išlaikė tokias baisenybes, kurios, lyginant su kitomis yra visai menkutės. Štai pereitą savaitę buvo viet. žiniose kad nusišovė vienas karėje buvęs vaikinas — del mergos....

J. Ž-s atsiuntė šitą: "Žmonija jau pradeda suprasti kad patriotizmas yra skelbiamas su tikslu turėti kanuolėms maisto."

Bet kurie skelbė jog ginklai turės buti sukalti į žagres irgi pradeda už pasižymėjimus savo draugams dalinti auksinius šautuvus, kaip atsitiko su draugu Kazanskiu Maskvoje.

Ačiu dievams, laimingai pergyvenome vieną katastrofą — gegužinę, kuri gręsė pasauliui virsti raudonu.

Dabar ateina kita katastroga — gerb. Kometa.

Niekad žmonija neturi ramybės.

TMD. išleista knyga "Lenkų Sąmokslas Lietuvoje" yra spausdinta "Naujienose". Komisija ruošdama knygą spaudon visose spaustuvėse klausė kainų, ir "Naujienos" pigiausia sutiko atlikti. Mat, jos pigiausia moka savo darbininkams, nors skelbia kovas už darbo žmonių gerovę.

Kokie paiki tie smertelni žmoneliai.

Pasaulis butų užganėdintas jei ši praėjusi karė butų patalpinta istorijoje kaipo "paskutinis karalių ginčas."

Kaip nesmagu yra matyti kur moteris turi daugiau proto negu jos vyras. Bet dusyk tiek nesmagiau matyti tokią moterį kuri mano turinti daugiau, bet neturi....

DR. J. ŠEMOLIUNAS
Akių Gydytojas
Ofiso valandos:
10 ryte iki 12
3 iki 5 po pietų
7 iki 8:30 vak.
Nedėldieniais
nuo 10 iki 12
8115 St. Clair Avenue

NUOŠIMTIS
SKAITOS! NUO TOS DIENOS,
kada pinigai padedami
taupinimui
LAKE SHORE BANKOJ
ir subjektas sulyg reguleciios išmokama iki tai dienai, kurioje atsiimi savo pinigus.
4%
St. Clair ir East 55-ta gatvė,
Prospect ir Huron,
Superior ir Addison,
St. Clair ir East 125-ta gatvė
12000 Superior Ave.

LAIVAKORTĖS JAU ATPIGO
Nėra Ofiso visoj Amerikoj kur pigiau gautumėt Laivakortes stačiai į Hamburgą, Eidkunus, Liepojų ar Kauną. Pasportus parupinam kožnam. Pinigus siunčiame Lietuvon pigiausia ir išmokame greičiausiai. Kas tik Lietuvis ar Lietuvė kreipkitės tuojau šiuo antrašu:
LITHUANIAN TRAVEL BUREAU
136 E. 42nd Street
NEW YORK, N. Y.

PINIGUS Siųskite Telegrafu

R. M. S. P.
Į EUROPĄ
Dvisavaitiniais "O" Laivais
New York--Hamburg
Sustoja prie
Cherbourge ir Southamptone

ORBITA	Gegužio 21	Liepos 2
OROPESA	Birželio 4	Liepos 16
ORDUNA	Birželio 18	Liepos 30

1, 2 ir 3 klesos keleiviams.
Viskas puikiai rengta trečios klesos pasažieriams.
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
SANDERSON & SON, Agentai
26 BROADWAY NEW YORK
Arba bile Laivakorčių Agenturoj

American Line
Tiesioginė Kelionė
NEW YORKAS-HAMBURGAS
Patogiausias Kelias Rusams ir Lietuviams.
Dideli ir Moderniški Dviem Šriubais Laivai.
Minnekahda (Naujas) tik 3 klesa
Gegužio 21
Manchuria Birželio 2
Mongolia Birželio 16
Red Star Line
NEW YORKAS-HAMBURGAS
LIBAVO-DANZIGO
Poland Gegužio 26
Kreipkitės į Kompanijos Ofisą
9 Broadway New York
arba prie Vietinių Agentų.

Kursas Nupuolė
Tai geriausia proga daug auksinų į Lietuvą nusiųsti. Greitume nusiuntimo pinigų nieks su manim negal lenktyniuoti; visiems pinigų siuntėjams pristatau kvitas su parašais priėmėjų pinigų.
Laivakorčių agentura į Liepojų, Hamburgą ir visur.
Pasai kelionei į Lietuvą.
Padarymas Lietuviškų dokumentų.
Pinigus siųskit per pačto Money Orderį. Rašydami pridėkit 2c. stampą ir visad adresuokit
P. MIKOLAINIS
53 Hudson Ave. Brooklyn, N.Y.

Ar Ko Jums Reikia?

Ar norite pasiųsti pinigus į Europą greitai ir žemiausiomis kainomis?

Ar norite laivakortės,

Ar jums reikia patarimo apie pasportus arba kitokius užrubežinius dalykus,

Tik ateikite į jusų kaimynystėje esantį The Cleveland Trust Company skyrių kur ekspertas visuose suose reikaluose noriai pasakys jums visai dykai. Ir gal buti jis moka jusų kalbą.

The Cleveland Trust Company

Visokis Užrubežinių Reikalų Patarnavimas

PINIGAI į LIETUVĄ

Įsteigta 1841 m.
Kapitalas $18,000,000.00

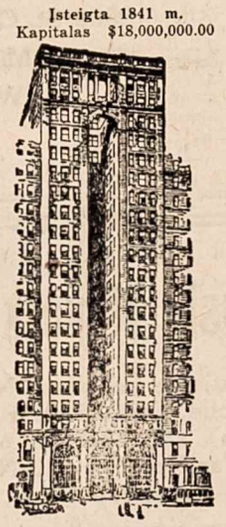

Vyriausias Ofisas American Express Co., 65 Broadway, New Yorke

Puikus pinigų siuntimo patarnavimas, kokį American Express Company įsteigė Lietuvon pirm karės, keletas mėnesių atgal dabar vėl likosi atnaujintas.

Sugrįžę nuo priėmėjų kvitos parodo, kad pinigai nueina beveik į tris savaites lako. Mes mokame Markėmis, kurios yra legaliai priimtos Lietuvoje. Musų kainos yra žemos ir patarnavimas labai geras.

American Express Company įsteigta 1841 m., turi pilnai sumokėtą $18,000,000.00 kapitalą, ir siunčia į Europą daugiau pinigų negu kokia kita finansinė įstaiga. Ji pasibudavojo ir laiko nuosavybėje didelį puikų dvidešimts vieno (21) augšto budinką žemutinėj dalyj Broadway, New Yorke, kurio čia paveikslas parodoma; jame randasi visi kompanijos ofisai.

Naudokite musų dolarinius money orderius mokėjimui bilų ir pinigų siuntinėjimui šioje šalyje ir Kanadoje. Taipgi parduodame visokius užrubežinius pinigus. **Kuomet siunčiat kur nors pinigus reikalaukit American Express kvitelės.** Tai yra užtikrinimas nuo pražuvimo.

Kreipkitės į bile skyrių arba ofisą American Railway Express Company, arba į musų vietinį ofisą:

2048 East Ninth Street, Cleveland

Arba rašykite savoje kalboje į

Foreign Money Order Department
AMERICAN EXPRESS COMPANY
65 Broadway, New York.

LIETUVIŲ PUSMILIJONINĖ KORPORACIJA

Rašo A. S. Btrimaitis.

(Tąsa iš pereito num.)

Ne užsipuldinėjimas bet nušvietimas dalyko nesivaržant.

Kiekvienas žinome kad laikraštis kuris gyvuoja turi visuomenės paramą, pasitikėjimą; be visuomenės pasitikėjimo laikraščiui mirtis. Taipgi žinome kad daugybė čion Amerikoje laikraščių gimė ir gana tvirtai stovėjo kolei turėjo visuomenės pasitikėjimą, o kaip greit tą nužudė taip greit biznis, laikraščio gyvastis, atsidurė pavojingan padėjiman ir pagaliaus žuvo. Taigi žinome kad laikraštis turintis visuomenėje pasitikėjimą, turi ir **intekmę** visuomenėje, o kuomet turi intekmę jis gali kam nori daug gero padaryti, arba atpenč gali ir blogo suteikti. Duokim sau, atkeliauja Amerikon su kokiais nebuk visuomenės reikalais žmogus, jo darbų pasekmės labai iš didelės dalies priklauso nuo laikraščių opinijos apie jį ir jo tikslą; jei laikraščiai jo darbus paremia, tai viskas eina pasekmingai, bet jei laikraščiai ims tą žmogų pešioti, jo darbams pakenks. Viešas žmogus, dirbdamas viešose įstaigose, nevisuomet gali savo nuomonę liuosai išreikšti, nes turi taikytis prie laikraščių vedėjų nuomonės; negali išsireikšti prieš visuomenę apie vieno ar kito laikraščio darbus visuomenės labui. Žodžiu kalbant, viešo veikėjo opinija varžoma. Jei jis nori ir ilgiau visuomenės dirvoje darbuotis, priverstas yra prisitaikinti prie jų nuomonės, nes kaip greit laikraščiui padarys pastabą taip greit jis bus moraliai nužudytas visuomenės akyse, nes, kaip sekėme, visuomenė turi pasitikėjimą laikraščiuose ir jų intekmę. Viešas veikėjas, gerbiantis savo darbus, prisilaikantis vieno nusistatyto kelio, palietęs laikraščio nepalečiamybę susilaukia sunkaus likimo: jis negaus savo srovės laikraščiuose vietos paaiškinimams ar nušvietimui tikrojo reikalų stovio, taip kaip jam tikrai dalykai žinomi; tokis veikėjas kuris nemaino savo kailio prie kiekvienos progos, niekuomet nesikreips į priešingos jam pakraipos laikraščius, o taip ir esti moraliai pasmaugtas.

Jei pasakytume kad visi laikraščiai to laikosi, tai butų pasakyta neteisybė. Šitai kad ir "Dirva" leidžia išreikšti nuomonės apie L. A. B-vės besiorganizavimą ir jos veikimą nuo pat pradžios iki paskutiniam laikui, ko negalima tikėtis rasti kituose musų srovės laikraščiuose, nes jau kiti laikraščiai parodė savo antipatiją priešais tilpstančius "Dirvoje" raštus apie L. A. B-vę. Vienas iš jų lyg ir nežinodamas tikro dalykų stovio Bendrovėje, kurio redaktorius yra kartu ir Bendrovės Direktorium, pagamino savo redaguojamame laikraštyje editorialą kuriuomi taikoma moraliai užduoti smugis rašytojui apie B-vės reikalus, pasiryžusiam nušviesti tikrąjį Bendrovės stovį, kur išdėstoma B-vei nepasisekimai taip kaip rašytojui žinomi, nieko nedengiant po skraiste, nepeikiant ir neužstojant kaltuosius, neteisinant nei savęs nei tų kuriems tiek daug paplavų per laikraščius kliuvo. Vienok tam redaktoriui atrodo baisiu prasižengimu kad kas pasidrąsino dalykų stovį nušviesti.

Kuomet buvo pasakyta kad tuli laikraščiai leisdami savo skiltyse raštus prieš Bendrovę pasitarnavo Lenkystės palaikytojų pakalikams, tyčiomis ar ant keršto, tai rašytojui šio dalyko net provokacija primetama, sakoma kad laikraščiams ardžiusiems ar ardantiems tokius darbus kokius tie patįs laikraščiai nesenai rėmė, budavojo, primetimas rėmimo Lenkyste persigėrusių elementų yra neteisingas, provokatoriškas. Pavelykite paklausti, kuom jųs galite pateisinti tokius žmones kaip Kun. Petkus, kurs grįžęs iš Lietuvos jo priėmimo vakarienėje aiškiai pasakė kad Lietuviams yra vienintelis išganymas tai susidėti su katalikiška Lenkija. Iš to pareiškimo pasipiktino net ir katalikai kuriems prie širdies guli Lietuvos nepriklausomybės klausimas, jau nekalbant apie musų srovės žmones kurie visomis jiegomis rėmė Lietuvos nepriklausomybę.

Mes visi žinome kad Bučis savo editorialais atvejų atvejais pabriežė jog kožnam Lietuviui turi mintyje pirmiausia stovėti tikėjimas, o paskui Tėvynės reikalai, ir nurodinėjo kad susiliejus su kita vienoda tikėjimiškai spėka galima tikėjimas sustiprinti. Mes taipgi žinome kad grįžus Kun. Jakaičiui iš Europos pasipylė jo srovės laikraščiuose protestai prieš Lietuvos Misijos narius, J. Vileišį ir Majorą Žadeikį, kad tuodu vyru tvirtai visuomet stovėjo už pilną Lietuvos nepriklausomybę. Po keno intekme šiandien mes Amerikiečiai susilaukėm sau atstovu Mostowskį, kuris sugrįžęs iš Lietuvos New Yorko laikraščių reporteriams pasakė kad jis stovi už stiprią nedalinamą Lenkiją; kuris buvo nukeliavęs į Šveicariją, susijungęs su Gabriu ir kitais norėjo Lietuviams patupdyti karalium Uraką? Kas ir išskaitliuotų visus tuos nuopelnus kuriais musų dešinėsės srovės asmenįs padėjo pastangų ir vis deda kad tik Lietuva tektų Lenkijai. Taigi kas palaiko tokius asmenis visuomenės darbuose, kas duoda jam spėką, yra kaltas priešais Tėvynę, nes vienas pritraukia antrą ir trečią, ir tokiu budu dygsta Mostowskiai, Jakaičiai, Kaupai ir kit.

O kad nekurie musų laikraščiai tokius asmenis rėmė, to negali užginčyti, ir aš pradžioje šio rašto pasakiau kad ar netyčiomis ar ant keršto tas buvo daroma, tai man primetama provokacija. Nei pusės žodžio nebutų galima pasakyti jei už Kun. Petkų į B-vės direktorius atidavė balsus jo srovės žmonės. Bet kad ir tie musų žmonės balsavo už jų kandidatus, kurie iš tikros širdies nepakenčia to kas mus prie Lenkų jungia, tai kaip sau norite kalbėkite, man provokavimo priešais laikraščius neinkalbėsite. Greičiau butų galima pasakyti kad šitie musų žmonės to vardo yra užsipelnę, vienok aš to nepasakau, nes tai musų nesubrendimas. Argi jau iš 178 atstovų buvusių seime nebuvo kito žmogaus už kurį butų galima atiduoti balsus? Kun. Petkus budamas pirmiau Bendrovės pirmininku pagelbėjo sukišti B-vės pinigų dalį į Resorciną; juk ir J. O. Širvydas pasirašė ir antspaudą pridėjo ant certifikatų "Lietuvos" Bendrovės kur žuvo $5,500, o už tuos darbus yra kaltinami kiti asmenįs.

(Bus daugiau)

Pranešama buk Anglija Pripažinus Sovietus.

Iš Kopenhageno pranešama buk Anglijos valdžia suteikusi de fakto pripažinią sovietų Rusijos valdžias. To iš niekur kitur nepatvirtinta.

Muskegon, Mich., vyras nuplėšė savo pačiai abi ausi pamatęs ją einančią gatve su kitu vyru, už kurį jis daug sykių pačiai grąsino. Padaręs tokį darbą jis pats pasidavė policijai.

Ar Jus Kankina Pleiskanos?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jums Galvos Odą Niežti?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jųsų Plaukai Slenka?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jųs Norite Apsaugoti Juos?
NAUDOKITE Ruffles
Užlaikymui savo plaukų gražiais ir tankiais
NAUDOKITE Ruffles
Užlaikymui galvos odos sveikai ir švariai
NAUDOKITE Ruffles

Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. bonką, arba tiesiog iš išdirbėju per paštą už 75c. bonką.

F. AD. RICHTER & CO.
3rd Ave. & 35th St. Brooklyn, N. Y.

EKSTRA NAUJYBĖ!

BROLIAI IR SESERĮS LIETUVIAI!

AR JŲS ŽINOTE, KAD —

Viena iš gražiausių Poezijos knygų jau atspausdinta ir galima ją šiandien gauti?
Ar jųs žinote, kad tokios knygos nebuvo ir nesiranda visoj Amerikos Lietuvių Literaturoj?
Argi jųs nenorėtumėt jos turėti?
O gal nežinote kur gauti?
Na tai indėkite **du dolariu** į laišką arba išpirkite už $2 money orderį ir siųskit

A. J. JOKUBAITIS
327 E St., Boston 27, Mass.

(Šią knygą galima gauti ir "Dirvos" Knygyne)

Naujas ir Žingeidus Pasiulymas

DYKAI — STALUI UŽTIESALAS — DYKAI

Niekados iškiolei Nieko Tokios Didelės Vertės Nebuvo Dykai Duodama

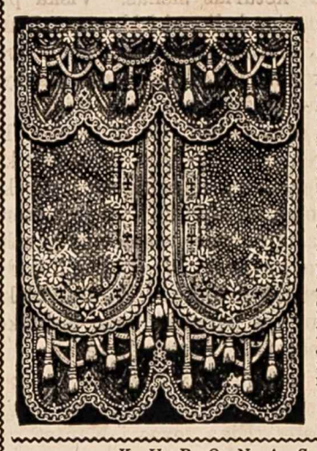

Kodel nepasinaudoti iš jo dabar iki dar nevėlu. Mes turim tik 500 tų rankom išdirbtų užtiesalų stalams su puikiais artistiškais marginiais, kuriuos pasiųsime vieną jums dykai jeigu prisiųsit mums užsakymą keturių langams užtiesalų (firankų) nevėliau 30 dienų nuo DABAR.
Tik pažiurėk ant šitų dailių ir naujausių langams užtiesalų paveiksle, jos bus tikru pagražinimu jusų langų. Jos yra vėliausių modelių, paadrytos taip kad tik vienos reikia kožnam langui.
Jų artistiška išvaizda ir rankų darbas padaro jas tikrai turtingomis, net už $15.00 negausit geresnių nei laikys taip ilgai kaip šios kurias mes siulome speciale kaina tik po $2.95 vieną, bet jei užsisakysit keturiems langams sutaupysit $1.00, nes mes atiduosim už $10.80, prie to gausit šį puikų STALUI UŽTIESALĄ visai DYKAI.

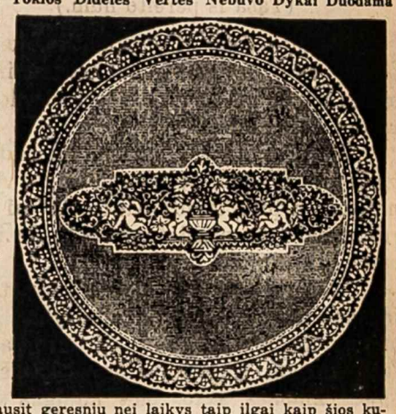

Atminkit, tai yra specialis pradinis pasiulymas ir vienam mėnesiui laiko. Imkit tuoj, nes galit nekad negauti.
Nesiųskit mums pinigų. Tik prisiųskit kuponą su 35c stampomis už persiuntimą. Likusius užmokėsit kada bus jums siuntinis pristatytas į namus.
Mes gvarantuojame užganėdinimą arba pinigus atgal.

K U P O N A S

Gerbiamieji:—Prisiųskit man_____ langinių, už kurias indedu 35c siuntimo lėšoms. $10.50 užmokėsiu kada prisiųsit. Imu keturias (4) kad galėčiau gauti stalui užtiesalą DYKAI.
Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____ Valst. _____

UNION SALES CO. Dept. 196
2029 W. Chicago Ave., CHICAGO, ILL.

Sergantieji Vyrai ir Moterįs

X-Ray Išegzaminavimas už $1.00

Mano ypatiški ištyrinėjimai metodų vartojamų Europos Klinikose Berline, Londone, Vienoj, Paryžiuj ir Romoj ir mano 21 metų bandymai gydyme keblių ir užsisenėjusių ligų vyrų ir moterų duoda man progą pagydyti ir mano gydymo pasekmės buvo visados tikrai užganėdinančios.
Mano pasekmingumo paslaptis yra mano atsargaus ištyrinėjimo metodai kas jums kenkia. Aš naudoju X-Ray, Mikroskopą ir Chemiškus išbandymus ir visus moksliškus budus išradimui jusų negerumo priežasties. **Niekados pas mane nėra speliojimų.**
Jeigu sergi, nežiurint kokia liga tau butų, ar kaip nustojęs vilties butum, **nepasiduok ir nenustok vilties. Ateik pas mane.**
Gydau speciales vyrų ir moterų ligas, kaip **Kraujo, Odos, Skilvio, Inkstų, Kepenų, Plaučių, Nervų, Širdies, Nosies ir Gerklės.** Su pagalba X-Ray ir Elektrikos ir mano moderniškais medikaliais budais įjų gausit geriausias pasekmes trumpu laiku.

Įleidimas Prof. Ehrlich'o 606 Vaistų
Ar esi visiškai nusilpęs? Ateik pas mane, aš kuogeriausia pagelbėsiu tame.
Aš vartoju Garsius Kraujo Vaistus 606 ir 914.

Visas mano gydymo budas ra visiškai Peskausmis.
Jųs galit pasitikėt ant teisingo pasakymo apie jusų stovį, teisingo reikalų vedimo ir geriausio gydymo tokia kaina, kokią jųs išgalit mokėti.
Jeigu jusų liga nebutų pagydoma, aš tą tuoj pasakysiu. Jeigu gi pagydoma, jųs greičiausiu laiku laiku sugrįšite į savo sveikatą.

Dr. BAILEY "Specijalistas"

5511 Euclid Avenue
Prie E. 55 St. Butas 222. Antros lubos
MES KALBAME LIETUVIŠKAI

Ofiso valandos: 9:30 ryte iki 2:30 po pietų. 5:30 iki 8 vakare kasdien. Nedėliomis 10 iki 1 po pietų.

LIETUVOS ATSTOVYBĖS AMERIKOJE PRANEŠIMAS

I. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasportų, affidavitų paliudymo pargabenimui giminių iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokios rušies dokumentų ir delei sujieškojimo turtų, bylų vedimo visados kreipkitės prie Lietuvos Atstovybės ofiso šiuo adresu: **LITHUANIAN LEGATION, 1925 F St. N. W., Washington, D.C.**

II. Delei persiuntimo pinigų Lietuvon giminėms, nuo karės nukentėjusiems arba delei persiuntimo aukų Lietuvos Valstybės reikalams, Lietuvos Gynimo Komitetui, Lietuvos Šauliams, Lietuvos Raudonajam Kryžiui ir kitiems reikalams, o taipgi visais Lietuvos Paskolos reikalais, prekybos ir pramonės dalykais ir delei Lietuvių piliečių registracijos rašykit visad šiuo adresu: **LITHUANIAN REPRESENTATIVE, 370 Seventh Avenue, New York City.**

THE MUNICIPAL SAVINGS & LOAN COMPANY

Sumokėtas Kapitalas suvirš $500,000.00

Šis sumokėtas suvirš Pusės Milijono Dolarių Kapitalas yra liudymas ir apsauga visų tų pinigams, kurie deda į šios Kompanijos Skyrius taupymui.
VISAS TURTAS SIEKIA VIRŠ $1,000,000.00.

MES MOKAME 5% UŽ PADĖTUS PINIGUS TAUPYMUI

nuo dienos padėjimo iki dienos išėmimo, prisilaikant taisyklių ir patvarkymų.

Main Office
ANTROS GRINDĮS HANNA BUILDING
Euclid Avenue prie East 14th Street

Keturi Skyriai randasi šiose Vietose:

2006 St. Clair Avenue **7909 Superior Avenue**
Miles Avenue, kampas E. 123rd Street
West 25th Street, kampas Wade Ave.

Greičiausia Nuperkame ir Pilnai Užmokame

MES reikalaujame keliolikos Namų vienos ar dviejų šeimynų, tarpe St. Clair, Euclid, East 26-tos ir 105-tos gatvių, už kuriuos mokėsime pilnai (Cash). Mes nesame perkupčiai (agentai), bet tiesiog pirkėjai, todel jus turėdami pardavimui Namus duokit mums žinią laišku, telefonu arba ypatiškai, del apkainavimo, o mes trumpu laiku duosime atsakymą.

THE REPRESENTATIVE REALTY CO.
ANTROS GRINDĮS HANNA BUILDING
Euclid Avenue prie East 14th Street
Abu Telefonai

Skyriai yra šiose Vietose:

A. B. BARTOSZEWICZ **7907 Superior Avenue**
Telefonai: Rosedale 1157 Princeton 2727
PETRAS MULIOLIS **2006 St. Clair Avenue**
Telefonai Prospect 953 Central 6488

Laivakortės Į ir iš Lietuvos

IŠ NEW YORKO AR PHILADELPHIJOS į HAMBURGĄ	$125.00
IŠ NEW YORKO į EITKUNUS	$130.00
IŠ PHILADELPHIJOS AR NEW YORKO į KAUNĄ	$134.00
IŠ NEW YORKO į LIEPOJŲ	$145.00
Į LIEPOJŲ Per HAMBURGĄ	$132.00

Prie Visų Reikia Dadėti $5.00 Taksų.

IŠ LIEPOJAUS Į CLEVELANDĄ - - $180.16

Prie to dar $25.00 priedinių pinigų, kuriuos reikalaujama iš Valdžios, bet imagrantui atvykus atgrąžinama.

Siunčiame Pinigus Į Visą Lietuvą

PAČTU ir KABELIU, TIESIOGINIU SUSISIEKIMU

KAUNO OFISAS — Laisvės Aleja, 58
UKMERGĖS OFISAS — Kauno Gatvė, 52a
RYGOS OFISAS — 30 Wall St., Riga, Latvija.

Gabowitz--Castle and Co.
INTERNATIONAL FOREIGN EXCHANGE
Woodland cor. E. 37th Cleveland, Ohio

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

(Lietuvos Informacijų Biuras)

"Eltos žinios

LAIKRAŠČIO SUKAKTUVĖS.

"Vilniaus" pranešimu, Lietuvių laikraštis "Straž Litwy", Lenkų kalba rašomas, Vilniuje, laikė sukaktuves. Mat, išleista šio laikraščio 500-nis numeris. Pradėjęs eiti 1919 metais gegužio 15 d., jis nuolat turėjo vesti sunkią kovą su Lietuvos priešais. Jis priverstas buvo net šešis kartus keisti savo vardą. Bet laikraščio pakraipa nebuvo pakeista, ir tikrasai redaktorius visą laiką buvo vis tas pats asmuo. Pirmadienį kovo 28 d. redakcijon susirinko laikraščio bendradarbiai, spaustuvės darbininkai, kitų Lietuvių laikraščių redaktoriai ir bendradarbiai ir tt. Laikraščio bendradarbiai ir spaustuvės darbininkai piliečiui M. Biržiškai inteikė 500 laikraščio numerių, aptaisytą ir puikiais Lietuviškais papuošalais apdirbtą kompletą. Be to dar jie inteikė ypatingą adresą kuriuo reiškiama kuodidžiausių linkėjimų.

Tarp kitų kalbėtojų Gudų atstovas pabriežė jog Gudų tauta visad laikraštyj turėjo teisingą ir jautrų savo reikalų užtarėją ir gynėją. Atsakydamas į sveikinimus ir linkėjimus, M. Biržiška nurodė kad be reikalo jau taip augštinama jo, kaipo redaktoriaus, nuopelnai. Vienas asmuo juk negali, sako, padaryti milžiniško darbo. Tai nuopelnas keliolikos ar keliasdešimties žmonių. O jis tik tiek padaręs kad nuolat gyvendamas Vilniuje ir gerai pažindamas vietinius santikius, pirmiau gal už kitus įspėjo tokio laikraščio reikalingumą ir tą krypsnį kuriuo laikraštis turėjo eiti. Pasikalbėjimas tarp susirinkusiųjų tęsėsi keletą valandų. Skirstėsi visi pasiryžę ir toliau laikraštį vesti tais pačiais keliais.

"Litwa" pranešimu, Vilniaus laikraščio "Straž Litwy" redaktorius-leidėjas Mykolas Biržiška traukiamas teismo atsakomybėn už spausdintą minėtame laikraštyj vedamąjį straipsnį "Interviu I. O. su Šv. Kazimieru". Taip pat traukiamas teismo atsakomybėn buvsę "Straž Litwy" pirmtakuno laikraščio "Dzien Litwy" redaktorius-leidėjas Ogintas. Teismo atsakomybėn patraukti ir laikraščio "Glos Litwy" — pirmtakuno laikraščio "Dzwon Litwy" — redakcinio-leidimo komiteto laik. pil. Viktoras Biržiška ir Andriejus Rondomanskis.

"Litwa" pabriežia jog prisiminimui kaip nesenai laikraščio "Vilenskij Kurjer" redaktorius-leidėjas buvo nubaustas 50,000 markių, leidžiamo taip pat Igatjevskio skersgatvyj, — gausime pilną vietos teismo ir administracijos valdžių vietos spaudos sekimo vaizdą.

"Litwa" pranešimu, kovo 29 d. Gudų klubo bute įvyko iškilmingas Nepriklausomos Gudijos trijų metų sukaktuvių paminėjimas. Dalyvavo įvairių tautų gyvenančių tame krašte atstovai. Tarp kitų dalyvavo Lietuvių delegacija ir daug vietos Lietuvių inteligentijos atstovų. Paminėjimas buvo širdingai švenčiamas. Buvo daug kalbų. Skaitlinga auditorija su entuziazmu sutiko kalbas pašvęstas nepriklausomai Lietuvai su obalsiais "Te gyvuoja nepriklausoma Lietuva!"

Su intemptu dėmėsiu buvo išklausyta Lietuvio pil. Kraujalio, sveikinusio Gudus vietos Lietuvių vardu, kalba. Jo kalvos išvados žodžiai: "Te gyvuoja nepriklausoma, nedalinamoji Gudija" sukėlė visų susirinkusių Gudų ovacijas broliškai Lietuvių tautai.

"Gazeta Krajowa" pranešimu, kovo 23 d. Vilniuje išėjo naujas Gudų laikraštis "Bialaruski Zvon". Įvedamajam straipsnyj laikraštis šaukia krašto visuomenę susijungti "po sena Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos Vėliava" ir paliauti tautinius ginčus.

Laikraštis daras malonų įspudį, nes siuląs Gudų atgimimo ir nejaučiama nekentėjimo kitų tautų, pirmoj eilėj, žinoma, Lenkų.

▾ ▾ ▾

VILNIAUS ŽINIOS.

Lenkų radio pranešimu, balandžio 5 d. Chardigny buvo Vilniuj, pravažiuodamas iš Kauno į Varšavą.

Esą gandų kad negrįšiąs į Vilnių. Tautų Sąjungos Kontrolės Komisijos pirmininko vietą apimsiąs Italų pulkininkas Bergera.

"Vilnius" rašo: "L. Zemkauskaitė, 17 metų amžiaus, šoko nuo Užupio tilto upėn nusižudyti. Bet praeiviai ją iš vandens ištraukė. Nelaiminga nugabenta Savičo ligoninėn, kur pasisakė kad neturinti ko valgyti."

"Vilniaus" pranešimu, Lenkų laikraštis "Gaz. Wil." skelbia šitokią žinią, neparodydamas šaltinio iš kur ji gauta: "Berlinas. Buvusis Lietuvos Prezidentas Smetona pasakė Rygoje jog Lietuviai žino iš viršaus kad konferencija Brusselyje neduos vaisių. Lietuva nori kad derybos apie Vilnių įvyktų pirmininkaujant Anglui kaipo tarpininkui-teisėjui."

"Litwa" pranešimu, nuo 1920 m. spalio 29 d. iki 1921 m. vasario 1 d. iš Vilniaus krašto į Lenkiją buvo išvežta žalios medegos ir prekių 49,684 pudai. Iš Lenkijos į Vilniaus kraštą buvo įvežta bulvių 7,500 pudų; druskos 59,065 pudai; duonos ir miltų 35,437 pudai; degtukų 2,500 skrynelių; anglies 3,750 pudų; knygų — 437 pudai.

Per tris mėnesius Vilniaus apigarda buvo beveik visai neaprupinta knygomis, degtukais ir anglimi.

Laikraščiai praneša kad Chardigny pareikalavęs iš Vilniaus universiteto rektoriaus pasiaiškinimo delei nepalankios manifestacijos. Tikima kad manifestacijoj dalyvavę studentės. Priešingam atvejyje grąsinąs Tautų Sąjungos Kontrolės Komisijos nukėlimu į Kauną, ir pareiškęs jog Kontrolės Komisija nesipriešinsianti galimam Lietuvos puolimui ant Vilniaus.

Varšavos radio pranešimu iš Vilniaus, Vilniaus dvarininkų sąjunga pasiuntė Pilsudskiui, Sapiehai, Hymansui, Vitosui telegramus kategoringai pareikšdama jei Vilniaus kraštas bus atiduotas 'Kauno valdžiai', visi stosią į ginklų kovą. Panašų telegramą pasiuntusi Vilniaus ukio draugija.

▾ ▾ ▾

IŠ KLAIPĖDOS KRAŠTO.

Klaipėdos krašte Lietuvių ir Vokiečių politinės partijos sparčiai veikia. Paskutiniu laiku galima pastebėti kad Lietuvių Tautos Tarybos politika Lietuvių, ypač darbininkų tarpe, randa vis daugiau pritarimo išaiškinus kad Klaipėdos kraštui pasilikus savarankiam jis netrukus ekonominiai suirtų, del ko turėtų nukentėti ypač darbininkai ir valstiečiai kurių dauguma Lietuviai.

▾ ▾ ▾

MUSŲ GIMNAZIJOS

Telšių gimnazijos mokinių tėvai balandžio 4 d. Gimnazijos salėje turėjo savo pasitarimą. Išrinktas komitetas: pirmininkas Kun. P. Kurzonas, nariai Kun. Dagilis, Kenstavičius ir Svilienė; be to išrinkti dar aštuoni nariai pilnam tėvų komiteto sąstatui. Nutarta kad visi mokytojų tarybos nutarimai doros žvilgsniu butų vykinami, kad mokiniai lankytų rečiau (vieną kart į mėnesį) vakarus, kad mokytojai lankytų mokinių butus; įvedama mokinių uniformą.

Daug ginčų kilo klausimu ar Telšių gimnazija turi likti privatinė "Saulės" Dr-jos gimnazija, ar valstybinė. Už "Saulės" gimnaziją balsavo 40, už valstybinę 48. Tat Telšių gimnazija liko "Saulės" gimnazija, kaip iki šiol buvo.

▾ ▾ ▾

SKUNDAI DEL GROBIMŲ.

Lietuvos Vyriausybė gauna Lenkų okupuotų Lietuvos kaimų gyventojų skundus kuriuose prašoma kreipti domės į jų vergingą gyvenimą. Viename Lenkų okupuoto M. kaimo pranešime, arti 200-tų gyventojų pasirašytame, skundžiamasi kad Lenkų valdžia rekvizuoja visus gyvulius, javus, Lenkų kareiviai atima visą maistą, nepalikdami nei šeimynoms ko misti. Be to Lenkai leidžia gandus buk tas kaimas davęs Lenkų valdžiai parašus norįs jai priklausyti, tuo tarpu kaip to kaimo gyventojai, Lenkų valdžios įvairiais budais persekiojami ir verčiami, nei vienas savo parašo nedavė.

▾ ▾ ▾

PRALEIS PABĖGĖLIUS.

Tautų Sąjungos Kontrolės Komisija yra gavusi iš Lenkų vyriausybės atstovo Vilniuje pranešimą kad Lenkų vyriausybė sutinkanti įsileisti iš Kauno Vilniun traukinį su pabėgėliais paeinančiais iš Vilniaus srities, **šeštadienį balandžio 9 d.,** sulyg sąrašo kuris buvo musų Vidaus Reik. Ministerijos Tremtinių Grąžinimo Skyriaus sudarytas, Lenkų vyriausybei pateiktas ir jos priimtas.

Tas pats traukinis grįždamas paims iš Vilniaus pabėgėlius iš Kauno srities, sulyg sąrašo man Lenkų vyriausybės inteikto ir musų Vyriausybės patvirtinto.

Ignas Jonynas
Lietuvos Vyriausybės Atstovas prie Tautų Sąjungos Kontrolės Komisijos.

Vokietijoj prie Reino stovintieji Suv. Valstijų kareiviai veda Vokietaites. Iki šiolei jie turi jų paėmę 500 už pačias. Matyt kaip gamtos įstatymai veikia, nors militariški įstatymai jiems yra prieš Vokiečius.

GUDIJA IR LENKIJA

Kaune bal. 6 d. Karių Klubo salėje Gudas darbuotojas D-ras A. Cvikevičius turėjo labai indomią paskaitą tema "Gudija ir Lenkija". Gerb. prelegentas pabrėžęs Gudus neturint nieko prieš Lenkų tautą, kuriuos tautinės kulturos kovotojai Vilniaus universiteto laikais iškėlę ir Gudų tautinį atgimimą ir kurios politiniai kovotojai 1863 m. sukilimo metu dar kartą prisidėję ir prie Gudų tautinio atgimimo, bet kuogriežčiausia pasmerkė dabartinės Lenkų imperialistinės ponų valstybės pastangas pavergti Gudiją. Tos Lenkų valdžios pastangos Gudiją pavergti reiškiąsi įvairiais budais: 1) tiesioginiu Gudijos inkorporavimu Lenkijon kaip provincijos; 2) Didžiosios istorinės Lietuvos, ir Gudijos kaipo jos dalies, sujungimu su Lenkija senai sutrukusia Liublino unija kurios negalį dar Lenkai atsižadėti; 3) Gudijos, arba jau paminėtos Didžios Istorinės Lietuvos, kurią, esą, Lenkams pirmiau tektų atstatyti prieš Lietuvių ir Gudų norus, federacija su Lenkija; 4) kantonų sistemos konferencija kurioj Minsko kantonas turėtų jungti Gudus, Vilniaus kantonas — vadinamus Lenkus, t. y. sulenkintus Lietuvius ir Lenkais skaitomus Gudus katalikus, ir Kauno kantonas — Lietuvius, ir kad tie kantonai, Lenkų supratimu, turėdami savo centru Vilniaus Lenkų kantoną, į kurį linktų, kaip du sparnai, Minsko Gudų kantonas ir Kauno Lietuvių kantonas, butų Lenkų intakoje ir su laiku visai susidėtų su Lenkija; ir 5) provizoriumo autonomija kantonų sistemos, pavyzdžiui Minsko Gudų, Vilniaus Lenkų, kuri sritis eitų plačia juosta nuo Dvinsko per Vilnių ir Gardiną į Lenkijų, ir Kauno Lietuvių, kurie autonomingi kraštai, laikui bėgant, Lenkų numanymu, ir vėl visai prisidėtų prie Lenkijos.

Gerb. prelegentas, aiškiai įrodęs visų paminėtų budų pragaištingumą Gudams, išvedė Gudus privalant nieku budu nenusileisti imperialistiniams Lenkų dabartinės valdžios ponams, turintiems begalinius žemės plotus Gudų krašte ir dabar manantiems išparceliuoti juos Lenkijos Lenkams; nieku budu neleisti Lenkams žalia medega, ypač linais, miškais ir šienu, turtingą Gudų kraštą atskirti nuo pasaulio rinkų ir pavesti jį į galimiausiai išnaudojamą kolonija, lygią Afrikos kolonijoms, ir visomis pajiegomis siekti nepriklausomos Gudų valstiečių respublikos (prelegentas pabrėžė esant klaidinga siekimas ukininku ir proletarų arba visų proletarų respublikos). Prelegentas tvirtai tikėdamas Gudų respublikos nepriklausomybe savo paskaitą baigė džiaugsminga viltimi kad Gudų kaimynė Lietuva, jau sukurusi ir sustiprinusi savo nepriklausomą valstybę, ir taip pat griežtai priešinga Lenkų ponų valdžios grobimo siekiniams ir dabar jau galinti statyti savo narsią ginkluotą pajiegą prieš Varšavos ekspansiją, budama brolingai susidėjusi su Gudų tauta padės jai iškovoti nepriklausomybę. Taip pat pasidžiaugė žydų tautos, kuri esanti Gudijos didžiausia tautinė mažuma, aktingumu dėjimusi prie Gudų valstybinio judėjimo.

REIKALAUJAM AGENTŲ

Platinimui "Dirvos"

Jųs, kurie dabar turit laiko, nedirbat, galit lengvai pasidaryt pinigo užrašinėdami savo kolonijoje "DIRVĄ". **Duodama geras uždarbis nuo kiekvieno metinio skaitytojo. Tuojau rašykite klausdami informacijų ir kvitų.**

"DIRVA"
7907 Superior Avenue
Cleveland, O.

B. G. VALIUŠIS
FOTOGRAFAS

Atliekam visokį paveikslų darbą kuogeriausia ir pigiausia. Traukiam Vestuvių, Laidotuvių ir šiaip paveikslus viduje ir ant lauko. Padidinam iš mažų didelius. Darom paveikslus del pasportų iškeliaujantiems.

Atdara nuo 7 ryto iki 8 val. vakare kasdien ir nedėliomis.

1197 East 79th Street

Siunčiam Pinigus į visas Šalis Užrubežiuose.

COLLVER -- MILLER CO.

2033 E. 9th Street netoli Euclid Avenue ir 198 W. 25th Street Kampas Franklin Ave.

Prospect 2420 Central 1766

THE F. W. ZIMMERMAN CO.

Generališki perkraustytojai, vinduotojai ir statytojai bankinių šėpų ir mašinerijų. Rakandus pakuojam, išleidžiam ir sukraunam.

3400 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio.

Dr. Ray R. Smith, Dentistas

6701 ST. CLAIR AVE. Kampas E. 67 St.
Darbą gvarantuoju dešimčiai metų.
Mano ofisas atdaras vakarais, taigi jums nereiks gaišuot iš darbo dantų taisymui
Naudoju savo garsų "Peridonto" del Beskausmio Dantų Traukimo.

DENTISTAS — DR. J. A. KURLANDER

KAMPAS 24 ir ST. CLAIR (Viršuje Vaistinyčios
Specialistas beskausmio dantų traukimo. Dedu aukso ir baltus dantis. Visas darbas gvarantuojamas.
Valau dantis ir prižiuriu dantų smegenis.
Valandos: 11 ryto iki 1 po pietų ir nuo 4 po pietų iki 8 vakare.
Nedėldieniais nuo 11 iki 12 dieną.

Kam žudytis save ir vargintis delei "Sausumo", kuomet galite pasinaudoti musų lengvai padaromu ir saugiu naminiu gėrimu—tokiu, kuris primins jums senovės dienas.
Už $1.50 galėsite pasidaryti 10 galionų skanaus alaus. Jeigu prisiųsite laišku $1, taipgi suteiksime paaiškinimus apie pasidarymą sau naminio gardaus alaus.

HOME BREW SUPPLY STORE
6401 Superior Avenue Princeton 466

Clevelando Pirmas Moderniškas Elektriškas Namas

Pabudavotas po priežiura Elektriškos Lygos, parodymui tų daugybės budų kuriais elektriškas patarnavimas gali buti panaudotas pridėjimui patogumo ir parankumo abelnai namams, bus atidarytas publikos apžiurėjimui

GEGUŽIO 15 D.

Pilnos informacijos apie tą namą bus pagarsintos šio ateinančio nedėldienio laikraščiuose.

THE ILLUMINATING COMPANY
Illuminating Building
Public Square

Central 1690 Main 2063

JONAS BALUKONIS
Vienatinis Lietuvis Advokatas Clevelande
Praktikuoju visuose Teismuose.
902-4 Engineers Bldg.
Ontario St. prie St. Clair
Kitas Ofisas
6127 St. Clair Avenue
Šale North American Banko
Atdaras vakarais.

Central 1690 Main 2063

JOHN L. MIHELICH
Advokatas
Praktikuoju visuose Teismuose. Kalbame Lietuviškai.
902-4 Engineers Bldg.
Branch Ofisas
Šale North American Banko
6127 St. Clair Avenue
atdaras ir vakarais.
CLEVELAND, O.

DR. ADOMAS SZCZYTKOWSKI
Gydytojas ir Chirurgas
982 E. 79 St., Cleveland, O.
— Telefonai —
Rosedale 5758, Princeton 431

Valandos: tik vakarais nuo 7 iki 9 val.
Nedėldieniais nuo 3 iki 4 v.al

Prospect 202.

Dr. T. A. Hanlen
DANTISTAS

Ofise valandos: Nuo 8 ryto iki 7 valandai vakaro.

1395 E. 9 Street
Cleveland, Ohio.

LOUIS EISENBERG
Turi Geležinių Daiktų, Pečių, Kvarbų, Varnišių, Cinuoja, Lieja ir Stogams dangalų
1169 East 79th St. N. E.
Princeton 1337-K

We recommend our FAIRCHILD'S "BEST" FLOUR for EVERY purpose

Made by
THE CLEVELAND GRAIN & MILLING CO.

KOPECNY'S PHARMACY
EUROPIŠKA APTIEKA

Baigęs mokslą aptiekorius Pragos Universitete. Čionai yra visokių Europiškų vaistų ir chemikalų, taipgi daug visokių Kodaks paveikslams imti, lygiai ir kitokių fotografijoms reikmenų. Yra buminių dalygų, perfumų, sadlainių. Receptai musų speciališkumas. Mes mokinam dykai imt paveikslus kas perka kamerą. Filmas irgi puikiai išdirbam.

7901 SUPERIOR AVE.
Kampas E. 79th St.
Rosedale 945 Prin. 1361

Nuga-Tone

Sugrąžina man sveikatą ir pajiegas, saka Ponas Matusevicis

Dalzell, Ill.

"Ištariu savą neaprubežiotą padėkavojimą už jusų vaistus, Nuga-Tone, kurios duoda tvirtumą visam kunui Jos duoda naują gyvybę. Buvau labai nusilpnetas ir išdaviau daug pinigų už visokius vaistus bet nieka ne gelbėjo. Kaip tik pradėjau imti Nuga-Tone, atgavau savą sveikatą ir pajiegas. Jie numeti man lazdą ir davi energiję ir tvirtumą. Galiu dabar atlikti trys sykius daugiaus darba negut pirmiaus ir ne jaučiu pavargimo ir par tai galiu pasakyti, jog Nuga-Tone yra geriausis vaistas ir geriausias atgaivitojas sveikatos. Lenkiu savą galvą prel tuos, kurie sutaisa tuos vaistus ir kožnam patariu Nuga-Tone."

PETRAS MATUSEVICIS.

Nuga-Tone priduoda didesni veikluma ir tvirtumą visiems gyybės pajiegoms, yra stebuklingas vaistas dėl silpnu, nervuotu, sunaikintu vyru ir moteriu. Duoda naują gyvybę jaknoms ir žarnoms, atgaivin inkštus, išmeta nuodingas atmatas, prašalin gazus ir išputimus, neprilmną kvapą ir išvala liežuvio apvilkimus. Duoda puiku apetitą, gierą gruomulavimą, nuolatinius nervus ir tvirtą, pastiprinanti miegą.

Kožna bonkuti Nuga-Tone talpin pilną vieną mėnesi gydymą, o prekė yra $1.00. Gaukito bonkuti šiandien pas sava aptiekoriaus, imkite per 20 dienų ir jeigu ne busite visai užganedinti, aptiekorius sugrąžis jums jusu pinigus. Jeigu negalite gauti pas aptiekoriaus, siuskite mums $1.00 o gausite pilną mėnesi gvarantuotą gydymą, apmokietą pačtą. NATIONAL LABORATORY, 537 So. Dearborn St., Chicago, Ill.

DYKAI! STEBĖTINA MUZIKA!! DYKAI!
— Naujausias Išradimas —
Žymus Pasaulinės Muzikos Rekordu Laikrodis.

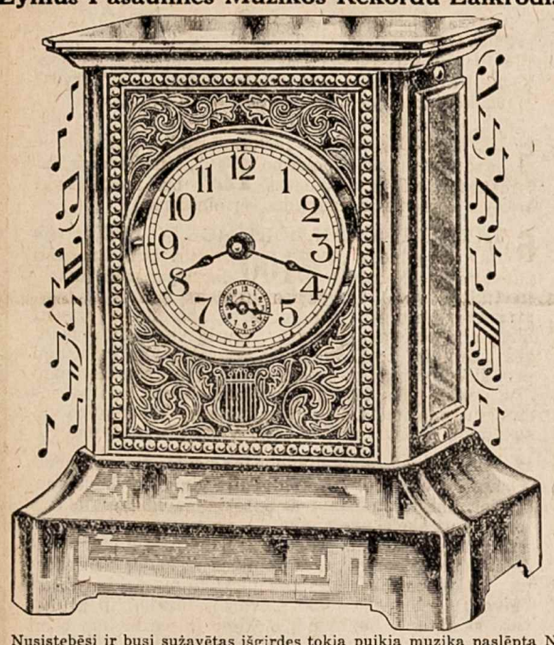

Nusistebėsi ir busi sužavėtas išgirdęs tokią puikią muziką paslėptą Naujai Išrastame Laikrodyje. Jei nori turėti tą ypatingą Harmonišką Muziką savo name, nereiks išleist sunkiai gyvenime uždirbtų pinigų brangiems instrumentams pirkti kaip pianui, fonografui, volukams pianui ką pats groja ir rekordams, etc., nes šis laikrodis taip padarytas kad jo muzika užims vietą bile geriausios rušies instrumento.

Jis groja puikiausias melodijas garsiausių artistų, ir jas išgirdimui tereikia užsukti laikrodį ir paspausti sagutę. Jis gros taip puikiai kad jųs ir jusų draugai stebėsis. Tasai laikrodis groja beveik 20 minutų ir muzika yra visiškai paslėpta.

Šis Laikrodis padarytas iš grynos brunzos ir storai paauksuotas. Jo labai gražus artistiškas išdirbimas parodo jį turtingos išvaizdos ir bus didelių pagražinimu jusų namams. Laikrodžio Vokiško darbo viduriai yra taip sutaisyti kad laiką rodo geriaus negu bile kokis kitas kada buvęs padarytas laikrodis.

Muzikos Intaisymas randasi apačioje laikrodžio, kas palaiko vidurius nuo užsiteršimo ir delto išeina aiškus saldus muzikos tonai.

Šis Laikrodis, tokios didelės vertės bile kam, yra ne tik atsakantis laiko rodytojas, bet ir geriausias muzikos instrumentas ir yra garantuojamas ant 25 metų.

Jis pilnai vertas daugiau $20.00, kuomet musų kaina bėgyje sekančių 30 dienų yra tik $8.00. Atmink kad šis pasiulymas yra tik trumpam laikui ir vėliau kaina bus $25.00. Todel tai VEIK DABAR!

Nesiųsk pinigų iškalno, tik parašyk savo vardą ir adresą AIŠKIAI, ir prisiųsk mums sykiu su 50c. stampais persiuntimo lėšoms, o už laikrodį užmokėsi kada bus pristatytas į namus. Duokit tam laikrodžiui dešimts dienų išbandymo jusų namuose ir jeigu nerasit užganėdinančiu siųskit atgal ir mes sugrąžinsime jusų pinigus. RAŠYKIT ŠIANDIEN.

UNION SALES CO. Dept. 290 673 W. MADISON ST. CHICAGO, ILL.

DABAR LAIKAS PIRKTI

MES TURIME NAMŲ TINKAMŲ JUSŲ GYVENIMUI. PARDUODAM SU MAŽU ĮMOKĖJIMU IR ANT LENGVŲ IŠLYGŲ.

Ateikit ir Paprašykit Parodyti Jums ką mes Turime.

S. N. K. REALTY CO.
6106 St. Clair Ave.
Tel. Princeton 948-R

"Nereikia daugiau kankintis be miego per ištisas naktis su verkiančiu kudikiu," ji pareiškė, "nes aš jam duodu BAMBINO ir paguldau į lovą."

Mėšlungis, dieglys, suiręs pilvas, perpilni vuduriai suteikia mažyčiui bereikalingą nesmagumą.

BAMBINO

pašalina šiuos nesmagumus. **Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiaus.** Aptiekose parsiduoda po 50c. arba norint, kad prisiųstumėm per paštą, tai reikia siųsti 60c. į

F. AD. RICHTER & CO.
3rd Avenue & 35th Street, Borough of Brooklyn, New York City.

Kas Girdėt Clevelande-Apielinkėse

Telefonai Princeton 2727 Rosedale 1157

TMD. 20 kuopa laikys mėnesinį susirinkimą nedėlioj, gegužio 15 d., paprastoje vietoje, — Goodrich Name, prasidės nuo 2 val. po pietų. Šiuomi kviečiu visus narius atsilankyti, nes bus daug svarbių apkalbėjimų kaslink veikimo per šią vasarą.

Tuojau prasidės gražus orai ir, be abejonės, ši kuopa, kaip ir visuomet, pasistengs parupinti kuodaugiausia išvažiavimų kad tuomi suteikus naudą Clevelandiečiams ir draugijai.

Sužinojau jog atėjo naujos knygos, todel visiems nariams bus duodamos. Nepamirškite.

Taipgi toje vietoje nuo 12 v. bus susirinkimas Liet. Piilečių Sąjungos skyriaus. Visi nariai privalo atsilankyti, nes bus apkalbėjimui svarbių dalykų. Kadangi praeitą mėnesį susirinkimas neįvyko, tai dabar butinai turi įvykti. **Korespondentas.**

Subatos vakare, apsirėdę ir pasidabinę visi eikit ant Lietuvos Našlaičių Šelpimo Draugijos rengiamo koncerto, kuris atsibus Goodrich Auditorium salėj, 1420 E. 31 st. Našlaičių Komiteto vietinis skyrius susideda grynai iš moterų (ir merginų) ir jos jau senai prie to vakaro rengiasi. Žada buti visko: dailus trumpas koncertas ir gal but prakalbos, kurias atliks pačios moterįs. Po to prasidės balius. Pelnas eis Lietuvos našlaičių šelpimui. Programas prasidės apie 7:30, salėn durįs bus atdaros nuo 7.

Teatrališko Choro vakaras. Pereitą nedėldienį Teatrališko Choro draugija turėjo perstatymą tragedijos "Brolžudys", prie to buvo koncertas. Pavieniai ir choras sudainavo keletą dainų, kurios buvo M. Petrausko, A. Aleksio, St. Šimkaus ir J. Naujalio.

Perstatyme dalyvavo šie asmenįs: Petro, ukininko rolėj, — P. Mockaitis; jo žmonos — Al. Miliauskiutė; Prano, Petro brolio — J. Želionis; Julytės, Prano mylėtinės, — J. M. Baltrukoniutė; Julytės brolio — J. Kušlis; Julytės tėvo — P. Sutkus; motinos — P. Batvinskiutė; policijos viršininko — A. Zdanis, prie to buvo dar keletas kitų, policistų ir kaimo jaunimo. Keleivio rolėje lošė Ad. Slavinskas. Teatrą vadovavo V. Kiveris.

Veikalas, abelnai imant, išėjo gražiai.

Dainose solistės buvo: O. Saveikiutė, A. Pečkaičiutė, O. Palubinskiutė, J. M. Baltrukoniutė. Kitas dainas atliko choras.

Žmonių buvo pusėtinas burelis. Po programo buvo šokiai. Viskas įvyko Lietuvių salėje.

ALTS. 18 kuopa rengia gražų išvažiavimą ant nedėlios, birželio 12 d., Sojack's ukėje, prie gražaus ežero, kur pernai vasarą jaunimas yra praleidęs nevieną dailų nedėldienį. Kada artinsis laikas bus apie tai pranešta plačiau. **J. Brazauskas.**

Lenkas užpuolė dvi mergaites. Pereitą nedėldienį prie Kalvarijos kapinių dvi po 13 metų mergaitės buvo bevaikščiojančios ir skabinėjančios žolukes; prie jų prisiartino koks tai vyras, apie 25 metų amžiaus, kuris užkalbinęs jas Lenkiškai, žadėjo nuvesti parodyt kur jos galėtų prisiskinti gėlių. Kadangi jos irgi buvo Lenkaitės, užtai visai nieko nemanydamos su juo ėjo. Vyras nusivedė ją į tolimą pakrantę prie E. 131 gatvės šale kapinių. Inėjus tarp krumų ir nuo bile žmonių akių kurie galėtų kad ir ištolo matyti, vyras staiga sugriebė vieną jų ir išžaginęs griebė kitą. Pirmutinė iš persigandimo tokio atsitikimo gulėjo ant žemės be dvasios, tada užpuolikas griebėsi už kitos, kuri pradėjo gintis kiek tik galėjo ir šaukti pagalbos. Netoliese ėjęs burelis vyrų išgirdo jos riksmą. Tuoj tekini pasileido linkui to kranto, kuomet ir antroji jau beveik buvo visai nusilpninta. Rėkdami atbėgantieji užpuoliką nubaidė; jis tuoj pasileido per krumus ir pradingo, nors jo buvo ilgokai ieškota. Per tris valandas bejieškant po plačias apielinkes, pradėjo temti ir viskas liko. Pranešta žinia policijai ir detektivai dar ant rytojaus tas sritis žiurinėjo. Pirmoji mergaitė buvo nugabenta ligonbutin, visai silpname padėjime. Antrą namuose gydytojas prižiurėjo.

McGannon paimtas teismui. Buvęs vyriausias miesto teisėjas McGannon, kada trečiu sykiu likosi apkaltintas už suklastavimą liudymų ir kreivą prisiegą teisme jo kaltinime už nužudymą Haroldo Kagy, pastarose dienose pasidavė visai sergančiu ir nuėjo į ligonbutį kada reikėjo stoti prieš teismą pereitą panedėlį. Teismo valandoje nepasirodžius jam nei jo advokatui, iš valdžios likosi paskirta pora gydytojų ištirti jo stovį ir ar ištikro jis negali stoti teisman. Po priešingų priliudymų utarninke likosi iš ligoninės paimtas ir nugabentas kalėjiman. Teismas atidėtas ant ketvergo.

Jo $5,000 kaucijos buvo tuoj paimta į teismo iždą, bet vėliau ta pati kaucija palikta ir ant tolimesnio laiko.

McGannon įvairiais budais nori išsisukti nuo trečio sykio apkaltinimo ir jau gavimo bausmės, nuo kurios iki šiolei, su pagalba daugelio advokatų ir papirktų liudininkų, išliko.

Kagy buvo nušautas pernai gegužio 7 d.

K. Varakojis apsigyveno ant ukės. Žinomas Clevelande biznierius ir tautininkų veikėjas K. Varakojis pradžioje gegužio mėnesio nusipirko ukę ir ant jos apsigyveno. Jo krautuvė ant 8033 Superior ave. jau parduota. Ukė randasi netoli Clevelando, 182 Jaycox rd., Stop 49, važiuojant Elyria tramvajum. Apleisdamas miestą K. Varakojis palinki visiems savo draugams, pažįstamiems ir rėmėjams gerų pasekmių.

Panedėlyje automobilius užmušė 48-tą nuo šių metų pradžios gatvėje žmogų. Keliama didelis lermas kada banditai nušauna vieną-kitą mėnesio bėgiu. Bet juk ir šita žudystė yra lygiai baisi, ir jai suvaržyti turėtų buti įvesta važinėtojams aštresni įstatymai.

Pasikorė žmogus, kuris jau keli mėnesiai nedirbo ir sirginėjo. Jis buvo 55 m. amžiaus, paliko aštuonis vaikus.

Blekoriai, kurie neišėjo sykiu su kitais budavojimo amatų darbininkais pereitą savaitę dabar pasiryžę sustreikuoti. Jų yra išviso apie 5,000. Jie nori gauti $1.25 į valandą, gauna po vieną dolarį dabar.

Ištruko liutas. Panedėlio vakare Brookside parke iš klėtkos buvo ištrukęs liutas. Pašaukta policija ir ugniagesiai padėti jį sugauti. Jo riaumojimai buvo girdėti visame parke. Pagaliau pasisekė įvyt jį į budinko sklepą. Tasai liutas yra visai laukinis ir bandė pulti ant visų kas tik artinosi. Buvo manyta kad reiks jį nušauti, bet ant galo pasisekė virvėmis jį supainioti ir taip įgabentas atgal į klėtką.

Moteris nušoko nuo tilto. Nuo Abbey st. tilto utarninke po pietų nušoko ir ant vietos užsimušė moteris, Clara Donalek, 33 m. amžiaus. Kaip vėliaus sužinota kad ji tokia, jos vyras aiškino visai nežinojęs jokios priežasties jom nusižudymui. Dirbus skalbus namie, ji pagaliaus išsirengė ir išvažiavo į miestą; po to jis ją surado miesto negyvėlių bute. Tiltas toje vietoje yra 100 pėdų nuo žemės. Ją pirm šokimo ištolo matė apačioje dirbę vyrai, ir kada buvo perlipus per briauną šokimui, jie pradėjo rėkti ant jos, bet tuo tarpu ji pasiliuosavo ir nukrito.

Einstein, garsus Vokietis-žydas mokslininkas, atvyksta Clevelandan žydų Zionistų organizacijos reikalais. Pribus čia gegužio 25 d. Su juo atvyksta ir kitas mokslininkas Weizman, išradėjas dinamito.

Jų tikslas yra įsteigimas žydų šalies Palestinoje.

Banditas pagautas kaip pelė. Tulas 22 m. banditas, jau nuo seniau turįs septynis apkaltinimus įvairiuose prasižengimuose, paeinąs iš New Yorko, pateko į slįstus kaip pelė. Policija ir detektivai jį gaudė, bet vis ištruko, po to jį sugavo visai nekaltas ir nieko nenusimanąs apie tokius dalykus Chiniečio skalbyklos elektriškas kubilas. Dalykas dėjosi pereitą subatos naktį and E. 9 gatvės, kada policija nužiurėjus norėjo krėsti tą banditą ar neturi ginklų. Nepasiduodamas jis pradėjo šaudyt ir leidosi bėgti. Policijai ir detektivams bešaudant kulkomis sužeista moteris ir kitoje vietoj vyras. Pagaliaus banditas dasigavęs iki E. 11 st. inbėgo į skalbyklą ir, pamatęs atvirą tuščią skalbiamą kubilą, jin įlindo. Kubilas, kaip visada, automatiškai užsidarė. To banditas nežinojo, tik džiaugėsi pasprukęs iš policijos nagų. Kada apielinkėse nutilo kalbos, po poros valandų, jis jau bandė išlipti laukan. Bet.... pasijuto lyg pelė spąstuose. Visaip norėjo didelio kubilo duris atidaryti, bet neįstengia. Suprato savo nelaimę. Nedėlios rytas, prašvito, ir jis, kiek pamiegojęs vėl išbudęs galvojo, ar kartais nedėlioj Chiniečiai nedirba, gal ateis, atidarys kubilą, tada jis kaip nors išspruks. Taip ir buvo: ryte atėjo Chinietis, atsidarinėjo duris ir langus, ir pravėrė kubilą. Banditas jam tuoj ir drožė revolverio rankena. Bet Chinietis tuoj stojo kovon. Su vargu atėmė iš jo revolverį kada jam lipant iš kubilo dangtis vėl užsivožė ir sugavo banditą už kaklo. Chinietis pradėjo šaukt pagalbos ir sulaukė. Taip nabagas pateko į valdžios nagus. Po ilgų tardymų prisipažino prie kitų savo prasižengimų.

Šįmet Clevelando jau pavogta apie 600 automobilių.

Pereitą nedėldienį besivažinėjant gerų laikų jieškoti ant kelių nelaimės patiko kelioliką žmonių. Ant Columbia ave. automobilius pervažiavo 9 metų amžiaus vaiką; sustojęs automolibistas norėjo vaiką paimti ir vežti ligonbutin. Vaikas nuo jo bėgo sakydamas: "Aš neužgautas", ir neužilgo numirė.

Kitos nelaimės patiko didelius — vis važinėjusius automobiliais, susimušus automobiliams vienam su kitu, ar tai kur kitur atsimušus. Mieste ir išlaukėse tiek daug automobilių kad keliai užgrusti. Nesaugu ne tik patiems važinėtojams, bet ir einantiems pėkščia.

Vienas miesto teisėjas duoda sumanymą mokinti policiją visų techniškumų kokius naudoja vagiliai. Vaje, vaje.... jau ir dabar retkarčiais buna policistai apkaltinami įvairiose vagystėse, kas bus kada jie to amato visi išmoks....

Indomios prakalbos atsibuna kožną nedėldienį, nuo 3 val. popietų, Wm. Abel and Sons Co. salėje, 7017 Superior ave., tarpe E. 70 ir 71 gat. Inžanga visiems dykai, kolektų jokių nėra. Tinka paklausyti vyrams ir moterims, aiškinama įvairųs tikybiniai dalykai.

PARSIDUODA

PARSIDUODA setas iš trijų šmotu vieškambariui rakandų, du krėslai ir sofa, visai mažai vartoti, gerame stovyje, gražios išvaizdos. Kam tuoj reikia galės prieinamai gauti. Parduoda Lietuviai. Galite rasti namie bile kada. 6527 Superior ave.

KRAUTUVĖ saldainių ir dry goods, parsiduoda; randasi Lietuvių ir Lenkų apgyventoje vietoje. Pardavimo priežastis—nesveikata. Atsišaukite 8500 Kosciusko ave., kampas E. 85 Street. (19)

PARSIDUODA dviejų šeimynų namas, po 6 kambarius, naujausi intaisymai, garažius vienam automobiliui. Arti naujos Liet. bažnyčios. Kaina $11,700. Kreipkitės 6805 Edna av. (19)

Gera proga Pigiai Pirkti Smulkių Reikmenų (Dry Goods) KRAUTUVĘ.
Geroj vietoj, apgyventa Lietuviai ir kt. Kam reikalinga atsikreipkit (20)
8033 Superior Ave.

Tai yra Krautuvė Del Žmonių **Bailey's** Duodama Merchants Trading Stampai

Duodam Merchants Red Stamps su pirkiniais 10c. ar augčiau

Pažymėtinas Išpardavimas Skalbiamų Audinių

$1.25 IMPORTUOTAS ŠVEICARIŠKAS ARGANDAS — 45 colių pločio. Puikus permatomas audimas, pastovaus išbaigimo. Populiariškas vasaros apvalkalams. Ružavos, šviesiai mėlynos, gelsvos, rudos, arbatinės, senos rožės, lavendro, Niliaus, jurių, rudos, mėlynos ir baltose spalvose. Jardas **88c**

39c ORGANDAS — paprastose spalvose, 38 colių pločio. Daugybėse spalvų. Drutas bliuskoms ir šlebėms. Pardavimo kaina jardas **25c**

39c. SPAUSDINTAS CHIFFON VOILE — 38 colių pločio. Kelętoj gerų išvaizdų, daugiausia šviesių ir patraukiamų pavyzdžių. Iš jų bus gražios suknios. Jardas **25c**

$1.49 ir $1.69 SIUVINĖTI VOILES — Šilko ir vatos voiles audiniai visuose gražiausiuose pavyzdžiuose. Tamsių išdirbinių su įvairiausių spalvų sudėčku. Jardas **79c**

$1.69 SATINU JUOSTOM CHIFFON VOILES — 38 colių pločio. Daugybė įvairiausių siaurais ir plačiais satino bryžiais audinių tinkamų visokiam reikalui. Jardas **98c**

59c ORGANDAI — 40 colių pločio. Ypatingai gražus organdas visokiose pageidaujamose spalvose. Geriausia rušis del suknių. Jardas **44c**

LININIAI DRAPANOMS — Jardo pločio. Daug įvairiausių pageidaujamų spalvų andarokams, siutams ir suknioms. Atpiginta kaina, jardas .. **$1.19**

$1.25 ŠILKO BRYŽIAIS CHIFFON VOILE — 38 colių pločio. vienodos rušies, įvairiausiuose pavyzdžiuose ir daug iš ko pasirinkti. Taipgi yra satino bryž. voiles, jardas **69c**

IMPORTUOTAS ŠVEICARIŠKAS ORGANDAS — vienodos spalvų rušies, su pastoviu išbaigimu. Visose spalvose. Jardas **$1.59**

IMPORTUOTAS ŠVEICARIŠKAS ORGANDAS — 38 colių pločio. Baltas ir spalvuotų vienodų išvaizdų. Labai gražus vasarinėm sukniom. Visose spalvose. Jardas .. **$1.98**

IMPORTUOTAS ŠVEICARIŠKAS ORGANDAS — 38 colių pločio. Gražiai bryžiuotas organdas įvairiose išžiurose. Bryžiai yra kitokiose spalvose. Jardas **$1.18**

50c ir 59c SPAUSDINTAS CHIFFON VOILE — 38 colių pločio. Tamsių ir šviesių spalvų išvaizdos daugybėje gražių pavyzdžių. Jardas **38c**

69c SPAUSDINTAS CHIFFON VOILE — 38 colių pločio. Geriausiuose sezono pavyzdžiuose del suknių ir bliuskų. Atpiginta kaina jardas ... **44c**

BAILEY'S — ŽEMĖS GRINDYS

PAJIEŠKAU DARBO ant farmos. Jei kam reikalingas geras darbininkas, duokit man žinią. — Kaz. Anužas, 8406 Sovinski ave., Cleveland, O. — Turiu norą dirba ant laukų. —

DR. P. J. HUGHES
DENTISTAS
1935 ST. CLAIR Ave.
Darbą Gvarantuoju
Kainos prieinamos
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vakare.
Tel. Prospect 2597

LIETUVIŠKA APTIEKA
Užlaikau visokius geriausius vaistus nuo visokių ligų ir suteikiu geriausius patarimus. Kreipkitės į mano Aptieką bile kada.
I. A. USEVIČIUS
2343 Professor Ave., S. W.

Užsisenėję Ligos

VYRŲ IR MOTERŲ. Jeigu užkrėstas, turi tuojaus pasitarti su manim ir gausi geriausią galimą patarimą apie padėjimą, iki nepervėlu. Mano speciališkumas apima maišytas užsisenėjusias ligas visokio pobudžio ir negeroves vyrų ir moterų. Galiu plačiai praplėsti savo praktiką parodymu kaip pilnai esu patyręs ir kaip atsakančiai apsieinu. Mano 40 metų praktika, sudėjus su pažinimu geriausių metodų, vartojamų geriausių autoriterų šių laikų Amerikoje ir Europoje pagelbsti man umai sunaikinti simptomus ir nurodyti tinkamą gydymą. Visiškas paliuosavimas nuo ligos yra tai, ko jųs reikalaujate. To reikalauja ir kiekvienas ligonis. Delei to aš kviečiu jus ateiti pas mane.

AŠ GYDAU CHRONIŠKAS LIGAS KRAUJO, ODOS IR NERVIŠKAS, INKSTŲ, SKILVIO IR VIDURIŲ. KAINOS PRIEINAMOS. UŽLAIKAU PASLAPTIS.

Visus pacientus egzaminuoju ir gydau pats ir kada tik atsilankai čia pasimatai su manimi ir niekas visu gydymo laiku nesimaišo ir nepavedu jokiam pagelbininkui. Jums nereik perkalbėtojo, aš turiu Lietuviškai kalbantį žmogų.

ATIDA: Mano Ofisas yra ant antrų lubų. Užeikit trepais viršun. Mano Kambario numeris 7. Apžiurėkit kad atėjot geron vieton. Ofiso valandos kasdien nuo 1 po pietų iki 8 vakare. Subatomis nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Seredomis ir Nedėldieniais nuo 1 dieną iki 4 po pietų.

Dr. G. A. YATES, specijalistas
2573 EAST 55th ST., 2-ros lubos, Room 7.
Kampas Woodland Av. ir East 55th Street.
CLEVELAND, OHIO.

Aš, DR. G. A. YATES, nupirkau Dr. M. H. Stehley ofisą. Aš taipgi naudoju geriausius Europiškus ir Amerikoniškus metodus ištyrimui, gydymui ir medicinas ir viską kaip pirmiaus suteiksiu seniems ir naujiems pacientams savo ofiso. Ateikit pas mane jeigu sergate.
Dr. G. A. YATES,
Specialistas,
Gydytojas ir Chirurgas

THE LITHUANIAN MORTGAGE CO.

Inkorporuota pagal Ohio Valstijos Tiesas
— Kapitalas $50,000.00 —

PASKELBIA PARDAVIMĄ SAVO ŠĖRŲ NEŠANČIŲ 12%.

1 THE LITHUANIAN MORTGAGE CO. yra grynai Lietuviška įstaiga, suorganizuota gegužio mėnesyje, 1919 metais, veikianti Clevelando mieste ir jo apielinkėse.

2 ŠI korporacija sutverta ant šių pamatų: skolinti pinigus ant mortgečių, ant nuosavybės: namų ir žemės; pirkti arba imti mainais visokią nejudinamą nuosavybę tokiuose atvejuose, kurie neša pelną. Skolina pinigus ant namų Lietuviams ir svetimiems.

3 FINANSINIS korporacijos stovis, kaip parodo balandžio 1 d., 1921 m. atskaita, yra sekantis:

TURTAS—ASSETS	
Pinigų ant rankų	$ 4,115.09
Paskolinta ant mortgečių	20,476.42
Sykiu	24,591.51
ATSAKOMASIS TURTAS	
Sumokėta už akcijas	$19,000.00
Nepadalinto pelno	5,591.51
Sykiu	24,591.51

4 THE LITHUANIAN MORTGAGE CO. yra po atsakančia priežiura šių žinomų Clevelande ir visose Suv. Valstijose ypatų, kurios yra kompanijos direktoriais ir vedėjais:

A. B. Bartoševičius (pirmininkas) — "Dirvos" Bendrovės pirmininkas, vienas iš pirmutiniųjų organizatorių Clevelando Lietuviškos Namų ir Paskolos Bendrovės, su arti $700,000 kapitalo, kurios jis yra iždininku. Taip pat yra nariu kitų didelių firmų.

J. Urbšaitis (vice-pirm.) — Pirmininkas Cl. Liet. Namų ir Pask. Bendrovės, žinomas vietos veikėjas.

St. Zaborskis (iždininkas) — Cl. Liet. Namų ir Pask. B-vės Banko vedėjas ir vietos darbuotojas.

Petras Muliolis (sekretorius) — Municipal Savings & Loan Co. St. Clair Ave. skyriaus vedėjas, Šv. Jurgio Lietuvių Parapijos iždininkas.

V. Debesis (direktoriato narys) — taip pat vienas iš pirmųjų Cl. Liet. Namų ir Paskolos Bendrovės organizatorių, ankstyvųjų Clevelando visuomenės veikėjų ir biznierių.

K. S. Karpavičius (direktoriato narys) — "Dirvos" redaktorius, žinomas veikėjas ir literatas.

5 DIVIDENDO nuo pat susiorganizavimo kompanija savo šėrininkams moka po 12%, išmokėdama kas 6 mėnesiai. Toks dividentas bus mokamas ir ateityje seniems ir naujiems šėrininkams.

6 THE LITHUANIAN MORTGAGE CO. akcijos (šėrai) parsiduoda po $100 ir turi buti sumokėti ant sykio. Nebaigus dar išparduoti likusių jų (iki $50,000) kompanija jų kainą pakels ir taipgi mano greituoju padidint savo kapitalą ir užvesti biznį ant platesnių pamatų. Kurie vietos ir apielinkės Lietuviai turi atliekamo kapitalo yra kviečiami prie šios kompanijos prisidėti del savo ypatiškos naudos, nes už jusų $100 bus mokama beveik tris sykius daugiau nuošimčio, negu bankuose, ir apsaugumą jusų pinigų prižiuri aštrųs Ohio Valstijos įstatymai.

7 JUSŲ indėti pinigai niekados negali žuti ar neatnešti dividendo, nes kompanija pinigų niekados neskolina ant tokių namų ar kitokio nejudinamojo turto, kurį už skolą nuo savininko paėmus nebutų galima parduoti dusyk brangiau, negu jam paskolinta, o indėtas į nejudinamąjį turtą pinigas niekados nepražįsta. Ši kompanija neužsiima pirkinėjimu jokių prekių (tavorų) ir nevaro jokio apivartos biznio, tik grynai varo skolinimo, mainymo, pirkimo ir pardavimo biznį su nejudinamuoju turtu. Taipgi neužlaiko jokių agentų ir nemoka komišinų; patįs esat kviečiami prisidėti su atliekamu šimtu-kitu ir busit pilnai patenkinti, nes kompanija veikia ant vietos, visas biznis jums bus matomas.

8 PASARGA LIETUVIAMS: Kur nepirktumėt šėrus (akcijas), turit visados žiurėti ant ypatų, kurios tas bendroves vadovauja, ant jų patyrimo tame biznyje. Kaip matot, The Lithuanian Mortgage Co. turi geriausius ir atsakomus žmones, su nusimanymu ir su pilnu patyrimu savo darbe ir visados yra verti pilno pasitikėjimo jų atsakomybe. Visi busit užganėdinti katrie prisidėsit prie šito didelio Clevelandiečių Lietuvių sumanymo, vedamo del gerovės ir naudos Lietuvių.

REIKALAUDAMI DAUGIAU INFORMACIJŲ KREIPKITĖS PRIE: A. B. BARTOŠEVIČIAUS, pirmininko; PETRO MULIOLIO — sekretoriaus, arba prie kitų direktorių.

THE LITHUANIAN MORTGAGE CO.
2006 St. Clair Ave. Cleveland.